

est

ord

es

es

Els Reglaments europeus i
l'evolució del Dret català de contractes, família i successions

est

ord

es

es

Els Reglaments europeus i l'evolució del Dret català de contractes, família i successions

INSTITUT DE DRET PRIVAT EUROPEU I COMPARAT
UNIVERSITAT DE GIRONA
(COORD.)

Dades CIP recomanades per la Biblioteca de la UdG

CIP 347(467.1) REG

Els Reglaments europeus i l'evolució del Dret català de contractes, família i successions / Institut de Dret Privat Europeu i Comparat, Universitat de Girona (coord.). – Girona : Institut de Dret Privat Europeu i Comparat de la Universitat de Girona ; Documenta Universitaria, agost 2019. – 671 pàgines ; cm
Ponències de les Vintenes Jornades de Dret Català a Tossa, organitzades per l'Institut de Dret privat europeu i comparat de la Universitat de Girona els dies 20 i 21 de setembre de 2018

ISBN 978-84-9984-483-1

I. Universitat de Girona. Institut de Dret Privat Europeu i Comparat, organitzador II. Jornades de Dret Català a Tossa (20es : 2018 : Tossa de Mar, Catalunya), autor 1. Dret català – Congressos

CIP 347(467.1) REG

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ésser realitzada amb la autorització dels seus titulars, llevat excepció prevista per la llei. Dirigiu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si necessita fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).

© dels textos: els autors

© de l'edició: Institut de Dret Privat Europeu i Comparat de la Universitat de Girona

© de l'edició: Documenta Universitaria®

www.documentauniversitaria.com

info@documentauniversitaria.com

ISBN: 978-84-9984-483-1

Dipòsit Legal: GI-1.144-2019

Imprès a Catalunya
Girona, agost 2019

Les Vintenes Jornades han estat organitzades per l'Institut de Dret privat europeu i comparat de la Universitat de Girona, en col·laboració amb l'Ajuntament de Tossa de Mar i el suport de:

Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia

Universitat de Girona

Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya

Degnat dels Registradors de la Propietat, Mercantils i de Béns Mobles de Catalunya

Col·legi de Notaris de Catalunya

Facultat de Dret UB (Deganat)

Facultat de Dret UdG (Deganat)

Consell de l'Advocacia Catalana

Fundació d'Advocats de Girona

Col·legi d'Advocats de Terrassa

est

ord

es

es

SUMARI

PRIMERA PONÈNCIA

CONTRACTACIÓ I PROTECCIÓ DELS CONSUMIDORS

El Reglament europeu sobre llei aplicable a les obligacions contractuals (Roma I): <i>Aplicabilitat</i> espacial de la normativa elaborada a Catalunya en matèria de contractes.....	17
---	-----------

JOAQUIM FORNER DELAYGUA

1. Introducció.....	17
2. Roma 1.....	21
3. Dret català i Roma 1	26
4. Dret català, Roma 1 i Directives	39
5. Un apunt final sobre els conflictes interns de lleis.....	54
6. Bibliografia	55

Las afecciones registrales en la regulación de la compraventa en el Código Civil de Cataluña: Su regulación en la constancia registral de las arras y de la resolución consecuencia del cumplimiento de la condición resolutoria.....	63
--	-----------

RAFAEL ARNAIZ RAMOS

1. Introducción	63
2. Las afecciones en la regulación del contrato de compraventa del Libro VI	67

La conformitat de la prestació al contracte: qüestions des del Codi de consum	87
--	-----------

DRA. LÍDIA ARNAU RAVENTÓS

1. El context.....	87
2. La conformitat de la prestació al contracte: traces al Codi de consum.....	89
3. La conformitat del bé al contracte de compravenda: del CcoCat... al CCCat.....	91
4. La conformitat dels serveis al contracte: cómo implementar-la?	103

Acotacions del món pràctic: l'experiència judicial.....119

JOSEP MARIA BACHS ESTANY

1. Introducció.....	119
2. La problemàtica de partida per a legislar en matèria d'obligacions i contractes ..	120
3. Principals innovacions del Llibre VI	125
4. Conclusions	136
Apèndix I:	137
Apèndix II:	141

SEGONA PONÈNCIA

ASPECTES DEL DRET DE FAMÍLIA

Los reglamentos (UE) 2216/1103 y 2016/1104, por los que se establece una cooperación reforzada en el ámbito de la competencia, la Ley aplicable, el reconocimiento y ejecución de resoluciones en materia de regímenes económicos matrimoniales y en materia de efectos patrimoniales de las uniones registradas..... 147

GUILLERMO PALAO MORENO

1. Aspectos introductorios.....	147
2. Competencia judicial internacional	154
3. Ley aplicable.....	163
4. Reconocimiento y ejecución de resoluciones	174
5. Valoración	178

Los matrimonios y parejas de hecho sujetas al Derecho catalán y los Reglamentos europeos 2016/1103 i 2016/1104181

ÁNGEL SERRANO DE NICOLÁS

1. Preliminar.....	181
2. Concepto de matrimonio y de unión registrada en la relación del CCCat con ambos reglamentos (UE) 2016/1103 y 2016/1104, de 24 de junio de 2016	185
3. Concepto y aplicación material del REM: «REM primario» y efectos frente a terceros, régimen propio de la vivienda habitual y materias excluidas	188
4. Universalidad y unidad de la ley aplicable: Adaptación de los derechos reales....	199
5. Vecindad civil catalana, residencia habitual, elección de ley y aplicación del Derecho civil catalán.....	200
6. Conclusión	208

Els aliments als fills: fonament i abast de l'obligació211

JORDI RIBOT IGUALADA

1. Introducció..... 211
2. Fonament de l'obligació paterno-filial d'aliments213
3. Abast de les obligacions legals dels progenitors 221

Perspectives de futur i noves formes de parentalitat 253

ESTHER FARNÓS AMORÓS

1. Introducció..... 253
2. Autonomia privada i filiació..... 255
3. Perspectives de futur: cap a formes col·laboratives de paternitat i maternitat?.. 273
4. Bibliografia 280

Acotacions en el món pràctic (II). Perspectiva notarial dels reglaments europeus 287

VÍCTOR J. ASENSIO BORRELLAS

- Introducció..... 287
- Situació pràctica 1..... 287
- Situació pràctica 2 290

Acotacions al món pràctic (II). Menors i relacions socials 303

DOLORS VIÑAS MAESTRE

1. Introducció..... 303
2. Xarxa social..... 304
3. Règim legal 305
4. Consentiment per a la cessió de dades a les xarxes socials 309
5. Sharenting 311
6. Conclusió 316
7. Bibliografia 320

TERCERA PONÈNCIA

ASPECTES DEL DRET DE SUCCESSIONS

El Reglament europeu de successions: presentació d'un joc de pesos i contrapesos..... 325

ALBERT FONT I SEGURA

1. Introducció..... 325
2. Finalitat i àmbit del RS: una lògica concatenada de pesos i contrapesos 331
3. Competència internacional d'autoritats 340
4. Determinació de la llei aplicable 354
5. Una aproximació conclusiva..... 368

El Dret civil català i el Reglament europeu de successions..... 371

M. ESPERANÇA GINEBRA MOLINS

1. La llei aplicable a la successió: «conflictes internacionals» vs. «conflictes interregionals»..... 371
2. La llei aplicable a les successions amb repercussió transfronterera 378

Perspectives de futur en l'àmbit del dret català de successions 403

ANTONI VAQUER ALOY

1. Introducció..... 403
2. Cap a un tractament unitari del testament i els instruments extratestamentaris de transmissió de riquesa 405
3. Les famílies reconstituïdes en la successió..... 429
4. Reformes derivades de desenvolupaments judicials..... 434
5. Altres modificacions mirant al futur 445
6. Annex 451

Acotacions pràctiques al reglament successori Europeu des del punt de vista notarial 459

VÍCTOR ESQUIROL JIMÉNEZ

1. Disposicions *mortis causa* 460
2. Declaració d'hereus abintestato 469
3. L'escriptura d'acceptació d'herència..... 476

**Impressions i necessitats del Reglament europeu de successions
650/2012. Anàlisi des de l'exercici de l'advocacia 483**

MERITXELL GABARRÓ I SANS

1. Introducció..... 483
2. Les incerteses de l'aplicació en el moment actual 484
3. Altres reflexions 501

Acotacions del món pràctic: aspectes registrals 503

ESTHER SAIS RE

1. Aspectes substantius..... 504
2. Aspectes formals 524
3. Breu relació d'altres aspectes registrals..... 540
4. Bibliografia 542

COMUNICACIONS

**Els conceptes jurídics de Dret internacional privat europeu
i els de Dret civil català: excloents o compatibles? 545**

MARIA FONT I MAS

1. Presentació..... 545
2. Dels conceptes autònoms europeus a la correlativa interpretació autònoma547
3. Exemple d'interpretació disfuncional d'un concepte de DIPr europeu:
«obligació d'aliments» versus «pensió compensatòria» 549
4. Consideracions finals..... 559

**El criteri de raonabilitat com a límit moderador en l'exigibilitat del
compliment conforme al Llibre VI del CCCat 561**

LAURA ARROYO SAN JOSÉ

1. Introducció.....561
2. El concepte de raonabilitat i la seva estandarització com a model de conducta.. 563
3. La possibilitat raonable d'avertiment dels defectes o incorreccions
del bé venut. Necessàriament una qüestió d'incompliment dels deures
precontractuals d'informació?..... 573
4. A mode de conclusió: Abast i funcions del criteri de La raonabilitat en el
compliment del contracte 578

La resolució de conflictes amb els consumidors en els serveis financers . 581

IMMACULADA BARRAL-VIÑALS

1. La protecció del consumidor en el procés de liberalització dels serveis públics. 581
2. *L'especial intensitat* de l'obligació de resoldre conflictes en els serveis financers: els sistemes sectorials paral·lels 584
3. El nou sistema de resolució de conflictes de consum que impulsa la LADRC: visió general 586
4. El sistema arbitral de consum: la relativa incidència en la resolució de conflictes de serveis financers 589
5. Els serveis d'atenció al client 593
6. Els defensors del client: és l'esquema ombudsman la solució? 597
7. La tutela dels consumidors mitjançant òrgans administratius i la futura entitat sectorial única..... 603
8. Bibliografia 611

Conseqüències de la cooperació reforçada en el Reglament europeu en matèria de règim econòmic matrimonial i matrimoni entre persones del mateix sexe 617

DRA. DIANA MARÍN CONSARNAU

1. Introducció..... 617
2. Quin és l'escenari a la UE? 619
3. Matrimoni entre persones del mateix sexe, cooperació reforçada i règim econòmic matrimonial..... 623
4. Reflexió final 629

Presente y futuro del derecho sucesorio balear como filigrana de un conjunto normativo «heterointegrado» 631

FRANCESCA LLODRÀ GRIMALT

1. Presentación del Derecho sucesorio balear como filigrana de un conjunto normativo heterointegrado 631
2. Futuro del derecho sucesorio balear como filigrana de un conjunto normativo «heterointegrado» 644

L'acció d'inoficiositat legitimària. Legitimació i conseqüències del seu no exercici..... 655

CRISTINA VILLÓ TRAVÉ

1. Introducció..... 655
2. La responsabilitat pel pagament de la llegítima 657
3. La protecció del contingut econòmic de la llegítima 659
4. Inoficiositat legitimària 660

La conformitat de la prestació al contracte: qüestions des del Codi de consum

DRA. LÍDIA ARNAU RAVENTÓS

Professora Agregada de Dret civil UB¹

SUMARI

1. EL CONTEXT. 2. LA CONFORMITAT DE LA PRESTACIÓ AL CONTRACTE: TRACES AL CODI DE CONSUM. 3. LA CONFORMITAT DEL BÉ AL CONTRACTE DE COMPRAVENDA: DEL CCoCAT... AL CCCAT. 3.1. “Béns” v. “productos” i altres mesures de major protecció. 3.2. El deure (funcional) de notificar la manca de conformitat: art. 621-28 CCCat v. art. 123.4 RDL 1/2007. 3.3. La resolució per raó d’incompliment essencial: art. 621-41.1 i 2 CCCat v. art. 121, al final, RDL 1/2007. 3.4. Paràmetres de conformitat (art. 621-20 CCCat v. art. 116 RDL 1/2007) i terminis (art. 621-29 CCCat v. art. 123 RDL 1/2007). 4. LA CONFORMITAT DELS SERVEIS AL CONTRACTE: CÒM IMPLEMENTAR-LA?. 4.1. La regulació catalana en matèria de compravenda: àmbit objectiu i aplicació com a dret comú. 4.2. La conformitat del serveis al contracte: què ens aporta avui el Dret europeu? Dos models: serveis de viatge i serveis digitals.

1. EL CONTEXT

El Codi civil de Catalunya (en endavant, CCCat) tipifica el contracte de compravenda a l’art. 621-1 CCCat. Ho fa valent-se de les obligacions principals d’una i altra part; quant a les del venedor, a més de la de lliurar la possessió i la de transmetre la titularitat del bé, s’hi recull la consistent en garantir-ne la conformitat al contracte. La recepció i desenvolupament d’aquesta obligació en una norma civil pura, o no especial (en un Codi civil), destaca: primer, per generalitzar a tot comprador un règim reservat, fins aleshores, només a qui comprava béns mobles i ho feia com a consumidor (art. 114 i ss RDL 1/2007, pel que s’aprova la Llei General per a la Defensa de Consumidors i Usuaris [en endavant, RDL 1/2007]);

1 L'autora pertany al Grup consolidat 2017 SGR 151. Aquest treball també s'integra dins les activitats del projecte DER 2017-82119-P. Data de revisió: 29 de maig de 2019.

segon, per avalar, també a casa nostra², l'emmirallament d'una norma civil general —la més general possible— en una norma que, en clau interna, qualificariem com a norma mercantil: la Convenció de Viena, de l'any 1980, en matèria de compravenda internacional de mercaderies, que ja imposava al venedor, i continua fent-ho, l'obligació de lliurar un bé conforme al contracte³. Es tracta, però, d'un emmirallament que, certament, no és espontani⁴, però que, en qualsevol cas, dibuixa un circuit particular, que parteix de la norma de Dret privat especial (mercantil) i arriba fins a la norma de Dret privat general (civil).

La perspectiva des de la que s'encara aquest comentari és molt més concreta i defuig de plantejaments d'abast tan ampli. Es busca només escatir si abans de l'entrada en vigor del Llibre VI CCCCat, la conformitat de la prestació ja era o no present a l'ordenament català. Si ho era, aleshores caldrà: en primer terme, analitzar què deien les normes que la tenien present; en segon terme, concretar quin és l'estat normatiu d'aquestes disposicions (en concret, si han estat derogades o no). Per descomptat, que aquest anàlisi no es formula des de l'abstracció, sino que té un rerafons molt concret: el Codi de consum de Catalunya (en endavant, CcoCat⁵).

-
- 2 Vegeu la *Propuesta de Anteproyecto de Ley de Modificación del Código civil en materia de contrato de compraventa* (a *Boletín de Información del Ministerio de Justicia*, 1988, p. 108 i ss), que proposa una redacció alternativa dels arts. 1445 i ss CCE, tot imposant al venedor l'obligació de garantir la conformitat del bé al contracte. Es pot consultar també l'art. 532-1,c de la proposta de Codi civil presentada per la Asociación del Profesores de Derecho civil (vegeu a ASOCIACIÓN DE PROFESORES DE DERECHO CIVIL, *Propuesta de Código civil*, Tecnos, Madrid, 2018).
 - 3 S'ha consultat l'edició NACIONES UNIDAS, *Convención de las Naciones Unidas sobre los contratos de compraventa internacional de mercaderías*, Nueva York, 2011.
 - 4 L'ha propiciat destacadíssimament la Directiva 1999/44, del Parlamento europeo y del Consejo, de 25 de mayo de 1999, *sobre determinados aspectos de la venta y las garantías de los bienes de consumo* (vegeu Preàmbul, par. 8è, Llei 3/2007, de 15 de febrer, *del Llibre sisè del Codi civil de Catalunya*). Vegeu també la Directiva (UE) 2019/771, del Parlamento europeo y del Consejo, de 20 de mayo de 2019, *relativa a determinados aspectos de los contratos de compraventa de bienes*. Pel que fa al text original de la proposta d'aquest darrer text, consulti's la Propuesta de Directiva, del Parlamento europeo y del Consejo, *relativa a determinados aspectos de los contratos de compraventa en línea y otras ventas de bienes a distancia* (COM[2015] 635, final, 9.12.2015; comentant-la, ARROYO AMAYUELAS, E., «La Propuesta de Directiva relativa a determinados aspectos de los contratos de compraventa en línea y otras ventas de bienes a distancia», *Indret*, 3/2016). Pel que fa al text de la Proposta esmenada (en endavant, PDVB), vegeu COM (2017) 637, final, 31.10.2017. La Dir. 2019/771 deroga, amb efectes d'1 de gener de 2022, la Dir. 99/44.
 - 5 Llei 22/2010, de 20 de juliol, del Parlament de Catalunya.

2. LA CONFORMITAT DE LA PRESTACIÓ AL CONTRACTE: TRACES AL CODI DE CONSUM

A l'antecedent més immediat del Codi de Consum, l'Estatut del Consumidor (Llei 3/1993, de 5 de març), el terme «conformitat» ni tan sols s'emprava. Això permet concloure que la seva aparició al CcoCat no és casual. Vigent, des del 1999, la Directiva 1999/44⁶, el recurs a la categoria ha de ser intencionat⁷; d'aquí que la lectura de les normes que la contemplen hagi de ser rigurosament tècnica i que no convingui escatimar esforços a l'hora d'estirar, fins allà on sigui possible, el fil de les conseqüències civils de tot el que s'hi preveu. I, tot plegat, encara que això comporti, després, la feina afegida de reequilibrar-ho, encaixar-ho o, fins i tot, depurar-ho en funció del que estableix, també, el CCCat.

La conformitat de la prestació al contracte fa acte de presència als art. 123-6, 123-7.2, 126-7.1, 211-3.4, 222-2, 223-3, 242-2 i 242-3 CcoCat^{8 9}.

6 En concret, des del 8 de juliol de 1999 (vegeu art. 13 Dir. 99/44, publicada al *DOCE* el 7.7.1999).

7 No semblaria versemblant pensar que el legislador, al 2010, legislava prescindint del significat tècnic que comporta el terme «conformitat».

8 Per a una prèvia identificació d'aquesta normes, vegeu GIMENO RUBIO, Gemma, «Codi civil i Codi de consum en els contractes de consum», a INSTITUT DE DRET PRIVAT EUROPEU I COMPARAT, UNIVERSITAT DE GIRONA (coord.), *El Llibre sisè del Codi civil de Catalunya: anàlisi del Projecte de Llei*, Materials de les Divuitenes Jornades de Dret civil català a Tossa de Mar, Documenta Universitaria, Girona, 2015, p.253.

9 A l'art. 123-7.2 CcoCat la conformitat apareix com a principi («...s'han de tenir en compte en la determinació del principi de conformitat amb el contracte»); a l'art. 123-8 CCCat, per bé que s'hi recullen prestacions exigibles d'acord amb l'obligació de conformitat, el terme no hi apareix. Per la seva banda, els art. 126-7.1 i 211-3.4 CcoCat tenen present la conformitat a propòsit d'obligacions informatives i documentals. El primer tracta del dret a disposar de la informació relativa a possibles compensacions, indemnitzacions... pel cas de «manca de conformitat del bé o servei, especialment pel que fa als serveis bàsics o essencials». Al segon, la conformitat de béns i serveis desenvolupa una doble funció: per una banda, esdevé un paràmetre de cara a determinar la durada del suport en què es documenti la informació que cal facilitar al consumidor («(...) Els empresaris tenen l'obligació de documentar...en qualsevol altre suport ...que tingui una duració equivalent a la vida útil o a la conformitat del bé o servei»); per altra banda, esdevé també paràmetre de fixació del què cal entendre per a «informació substancial» («(...) la que es refereix a (...) la conformitat del bé o servei»). A propòsit de la contractació a distància, l'art. 222-2, i CcoCat inclou, també entre les mencions informatives de tota oferta de contractació, «el sistema de devolució del bé en cas de manca de conformitat»;

Del conjunt d'aspectes que s'hi preveuen o que s'hi veuen implicats, se'n volen destacar només dos. L'art. 123-6 CcoCat els visibilitza.

- D'entrada, la conformitat apareix formalment a l'art. 123-6 CcoCat: la seva rúbrica és, precisament, la de «conformitat dels béns i serveis». Tècnicament, s'identifica, a l'apartat primer, amb un «dret» (a gaudir d'una prestació conforme)¹⁰; dret que, en la mesura que es reconeix, a tota «persona consumidora» en tota «relació de consum» (art. 111-1,*m* CcoCat), no es limita, només, al consumidor que compra a un venedor professional. El seu àmbit objectiu d'aplicació excedeix, per tant, de la compravenda i d'aquí que l'art. 123-6 CcoCat no es pugui entendre derogat pel CCCat. Aquesta mateixa generalitat objectiva (en el sentit que es prescindeix o que no es reclama un concret tipus contractual) avala la vigència de la resta de disposicions citades, tret de l'art. 242-2 CcoCat. El precepte: imposava al venedor l'obligació de lliurar un bé conforme al contracte (art. 242-2.1 CcoCat); determinava els paràmetres que necessàriament condicionaven aquella conformitat (art. 242-2.1 CcoCat); fixava en el lliurament el moment determinant per apreciar la manca de conformitat (art. 242-2.2 CcoCat) i, quant als remeis, que hi apareixien mencionats, feia una remissió a la normativa en «matèria de garanties» (art. 242-2.3 CCCat). En la mesura en que, ara, el CCCat contempla tots aquests aspectes (art. 621-9.1,*b*; 621-20; 621-23 i 621-37 CCCat) i ho fa, a més, de manera no coincident amb la prevista al CcoCat, en aquesta mateixa mesura cal entendre que l'art. 242-2 CcoCat ha

l'art. 223-3,*e* CcoCat fa exactament el mateix però en el marc de la contractació fora d'establiment mercantil. Per raó de la seva manca de civilitat, s'exclou d'aquell llistat l'art. 331-2, *h* CcoCat (que tipifica com a infracció l'incompliment de les obligacions que es deriven de la manca de conformitat).

10 A l'art. 123-6.2 CCCat la conformitat integra el dret informatiu que s'hi preveu («Les persones consumidores tenen dret a ésser informades dels drets que els corresponen (...) especialment pel que fa a la conformitat»). Els dos darrers apartats de la disposició es situen en fase executiva presentant, ja sigui com a obligació del professional («han de garantir») o com a dret del consumidor («té dret a una atenció...»), l'efectivitat d'allò que comporta la conformitat.

estat tàcitament derogat^{11 12}. Aquesta derogació, per raó del que ja s'ha dit, no abasta l'art. 123-6 CcoCat. Aquest precepte manté viva, fins i tot després de l'entrada en vigor de la Llei 3/2015, la qüestió relativa còm implementar la conformitat en el marc d'altres contractes que, tot i recaure sobre béns, no són contractes de compravenda.

- A l'art. 123-6 CcoCat la conformitat es predica de «béns i serveis». El mateix succeeix a altres disposicions (significativament, als art. 123-7 i 126.7 CcoCat [només relatiu, aquest darrer, als serveis bàsics o essencials]). La conformitat associada a uns i altres permet parlar, més genèricament, de la conformitat de la prestació, sigui quina sigui.

3. LA CONFORMITAT DEL BÉ AL CONTRACTE DE COMPRAVENDA: DEL CcoCAT... AL CCCAT

La relació entre els art. 123-6 i 242-2 CcoCat semblava força clara: el primer, molt més general, es veia ampliat en cas de contracte de compravenda; la norma especial (l'art. 242-2 CcoCat) declarava alguna cosa més que l'exigibilitat, només, de la «qualitat o prestacions» que constessin «al contracte, el pressupost, la publicitat, les invitacions a comprar o qualsevol altre document que vinculi l'empresari o empresària en les relacions de consum» (art. 123-6.1 CcoCat). La relació entre l'art. 242-2 i els arts. 114 RDL 1/2007, pràcticament desapercabuda, hauria pogut plantejar, teòricament, moltes més dificultats¹³.

11 Demanava la derogació expressa de la norma VAQUER ALOY, Antoni, «La conformitat en la regulació projectada de la compravenda», a INSTITUT DE DRET PRIVAT EUROPEU I COMPARAT, UNIVERSITAT DE GIRONA (coord.), *El Llibre sisè ...*, cit, p.120.

12 Vegeu GINEBRA MOLINS, E., «La vigència i l'aplicabilitat de la llei», a VAQUER ALOY, A. (coord.), *Dret civil. Part general i Dret de la persona*, Atelier, Barcelona, 2018, p. 66. L'autora considera que, tot i que l'art. 111-10.2 CCCat, només fa referència a la derogació expressa de les normes, cal entendre que al Dret català també regeix la tàcita.

13 Cal fer notar que la remissió a la normativa sobre garanties a propòsit, només, del «dret a la reparació del bé, a la seva substitució, a la rebaixa del preu i a la resolució del contracte» (art. 242-2.4 CcoCat) hauria perfectíssimament permès concloure que apel·lava, només, als art. 118, 119, 120, 121 i 122 RDL 1/2007. Quant als criteris de conformitat i al moment per a apreciar-la, l'art. 242-2.1 i 3 CCCat hauria resultat

L'entrada en vigor de la regulació catalana en matèria de compravenda convida a apuntar, breument, de quina manera s'ha vist alterada la disciplina aplicable al consumidor que compra, quan és el Dret català el que regeix el negoci¹⁴. Aquest exercici s'acaba concretant: primer, en una comparació entre, per una banda, allò que resultava de l'art. 242-2 CcoCat i l'art. 114 i ss RDL 1/2007 i, per l'altra, el que ara estableix el CCCat; segon, en una valoració de la conformitat del dret català a la Dir. 99/44. L'estratègia de protecció mínima d'aquest text, permet, recordem-ho, intensificar el nivell de protecció reconegut o atorgat al consumidor però, en cap cas, quedar-ne per sota¹⁵.

3.1. «Béns» v. «productos» i altres mesures de major protecció

Com que l'ampliació de l'àmbit objectiu de l'obligació de conformitat (que, al CCCat, arriba també als béns immobles [art. 621-3 CCCat]¹⁶), implica precisament intensificar l'àmbit de protecció previst a la Dir. (que es limita als béns de consum o béns mobles corporals [art. 1.2,*b* Dir. 99/44]), cal entendre que el fet que reconèixer al consumidor el dret a exigir que també l'immoble sigui conforme al contracte s'adiu amb la regulació

preferent a l'art. 116 RDL 1/2007 (art. 111-5 CCCat). La qüestió no hauria anat a més si no fos perquè aspectes que sí que incorpora el RDL 1/2007 i que, en canvi, no eren presents al CcoCat, venen exigits per la Dir.99/44 (per exemple, l'equiparació entre els defectes d'instal·lació i la manca de conformitat del bé instal·lat [art. 2.5 Dir. 99/44 i art. 116.2 RDL 1/2007]). En aquest cas, no donar entrada al dret estatal com a supletori hauria avalat la qualificació del Dret català, en aquest particular, com un Dret no conforme al Dret europeu.

14 Quant a les interferències entre la definició de «compravenda de consum» de l'art. 621-2 CCCat i l'art. 111-2, *a* CcoCat, vegeu ARNAU RAVENTÓS, L, «La compraventa a prueba o ensayo», a SERRANO DE NICOLÁS, A (coord.), *Estudios sobre el Libro sexto del Código civil de Cataluña*, Col·legi de Notaris de Catalunya, Marcial Pons, Madrid, 2018, p. 72-74.

15 Estratègia que contrasta amb l'harmonització plena que imposa l'art. 4 Dir. 2019/771 (vegeu, en el mateix sentit, art. 3 PDVB), molt a to amb el nivell de protecció de les Directives que s'han aprovat darrerament. Per altra banda, cal fer notar que en aquest comentari es prescindeix de textos que, o bé ja han estat arraconats (així, la Proposta de Reglament, del Parlament europeu i del Consell, *relativo a una normativa común de compraventa europea* [COM (2011) 635 final]) o constitueixen només *soft law* (és el cas de l'anomenat Marc Comú de Referència [vegeu a https://www.law.kuleuven.be/personal/mstorme/2009_02_DCFR_Outline_Edition.pdf]).

16 I també als béns incorporals o «drets patrimonials» (art. 511-1 CCCat).

europea¹⁷. I pel mateix motiu, el Dret català atorga una major protecció que la que ofereix el RDL 1/2007, que es limita als «*productos*» (art 114 i art. 6). Comentaris molt semblants mereixen els art. 621-24.2, 621-25 i 621-26 CCCat. El primer implica reduir el nombre de circumstàncies per les que, segons l'art. 2.4 Dir. 99/44 (i, de retruc, l'art. 116.1, *d* RDL 1/2007), el venedor es pot desvincular de les manifestacions fetes per tercers. El segon supedita la irresponsabilitat del venedor en cas de manca de conformitat que obeeixi a materials o instruccions facilitats pel consumidor, a que l'hagi advertit expressament dels perills i conseqüències que es poden derivar del seu ús o seguiment. Es tracta d'un deure, consistent a realitzar aquella advertència de forma expressa, que no contempla l'art. 2.3 Dir. 99/44, ni l'art. 116.3, al final, RDL 1/2007. Per la seva banda, l'art. 621-25 CCCat incorpora al Dret català l'art. 2.3 Dir. 99/44 però ho fa sense que basti, per tal de deslliurar al venedor, el coneixement o la ignorància inexcusable de la manca de conformitat per part del comprador al temps de la conclusió del contracte. El CCCat, a diferència de l'art. 116.3 RDL 1/2007, hi afegeix el requisit de l'acceptació expressa del consumidor¹⁸. La conseqüència afegida és que, al Dret català, la responsabilitat del venedor no exigeix que la manca de conformitat sigui oculta; contràriament, pot

17 Ens atrevim a dir que aquest àmbit també és conforme a la Dir. 2019/771 que, essent d'harmonització plena, contempla només els béns mobles materials (art. 2,5). De fet, passa també que el text contempla només la contractació per consumidors persones físiques, mentre que el consumidor CCCat pot ser-ho tant la física com la jurídica (vegeu, també, art. 111,2, *a* CcoCat). De cara a valorar si aquestes «extralimitacions» impliquen o no esguerrar aquell topall, cal fer esment de l'Atès 18è Dir. 2019/771 (vegeu, Atès 14è de la Proposta) i, més aclaridorament, l'Atès 13è de la Dir. 2011/83, del Parlament i del Consell, de 25 d'octubre de 2011, *sobre Derechos de los consumidores*, que també opta pel mateix nivell de protecció. Tot i que cada Directiva té el seu propi àmbit d'aplicació, seria inversemblant que també variés, d'una Directiva a una altra, el concepte mateix d'harmonització plena. D'aquí que s'entengui que també a propòsit de la Dir. 2019/771, és vàlid allò que s'indica al dit Atès. S'hi diu, molt aclaridorament, que «*La aplicación de las disposiciones de esta Directiva a aspectos no incluidos en su ámbito de aplicación ha de seguir siendo competencia de los Estados miembros, con arreglo al Derecho de la Unión*».

18 Ambdues disposicions (art. 621-25 i 621-26 CCCat) sí que podrien haver arribat a plantejar algun problema en termes de conformitat al Dret europeu si la PDVB s'hagués aprovat, literalment, en els termes en què s'expressava.

— L'art. 9.5 d'aquest text es limitava a excloure la prestació de reparació si el consumidor «*ha contribuido a la falta de conformidad con el contrato o a sus efectos*». El supòsit no es limitava al cas d'aportació de materials o d'indicació d'instruccions determinants de la manca de conformitat, però els comprenia. Si al Dret europeu hagués bastat aquesta contribució per a deslliurar el venedor, s'entén que hauria infringit l'harmonització plena (encara que fos per tal d'afavorir al consumidor) l'aposició de les condicions

tractar-se d'una manca de conformitat aparent sempre que no hagi estat acceptada de forma expressa.

Només perquè es tracta de qüestions previstes al Dret català però no, en canvi, a la Dir. 99/44, ni al RDL 1/2007, hom podria entendre que impliquen també una major protecció pel consumidor els paràmetres de conformitat de l'art. 620-20.1 CCCat i el reconeixement del remei indemnitzatori i del consistent en la suspensió de les obligacions pròpies.

- Els criteris de l'art. 620-20.1 CCCat obeeixen, tots ells, al pacte. Seria realment inversemblant pensar que allò que és raonable esperar pot comportar, si no es presta, manca de conformitat (art. 620-20.2 CCCat), mentre que si el bé lliurat no reuneix els requisits o característiques acordades, aleshores la situació és una altra. Des d'aquesta perspectiva, el Dret català explicita un efecte que, fins i tot literalment, ja derivava de l'art. 116.1 RDL 1/2007¹⁹; per tant, al fer-ho, no millora materialment la posició del comprador. De fet, en algun cas concret l'efecte podria arribar a ser, fins i tot, el contrari. Cal mencionar, en aquest sentit, el paràmetre de la «quantitat» (art. 621-20.1, a CCCat). La qüestió que es planteja és si el consumidor pot rebutjar el lliurament parcial (a l'empara de l'art. 1169 CCE) o si, en canvi, necessàriament

addicionals de què parla l'art. 621-26 CCCat. En canvi l'art. 13.7 Dir. 2019/771 les empara tal vegada que legitima als Estats per tal de decidir «*si, y en qué medida, una contribución del consumidor a la falta de conformidad afecta a su derecho a exigir medidas correctoras*».

— Per la seva banda, l'art. 4.3 PDVB supeditava la validesa d'acords d'exclusió de l'aplicabilitat de determinats paràmetres de conformitat al fet que el consumidor conegués les condicions dels béns i els acceptés com a conformes al temps de la conclusió del contracte. La norma permetia defensar que les mateixes condicions (coneixement i acceptació) haurien de regir, a efectes de deslliurar al venedor de responsabilitat, al marge d'haver-se pactat o no algun dels acords de què parlava l'art. 4.3 PDVB. Hom podria entendre, aleshores (i, en especial, a manca d'acord exprés): o bé que es va pactar tàcitament que el consumidor renunciava a reclamar per allò que coneixia i acceptava, o bé que, en cap cas, hom pot anar contra els seus propis actes. Sigui com sigui, la qüestió l'hauria plantejat la necessitat d'acceptació expressa que exigeix el dret català i que en cap cas demanava la PDVB (vegeu, però, el seu Atès 22è, al final, que suposava una acceptació expressa [*«cualquier exención ...será válida sólo cuando... haya consentido expresamente en el momento de la celebración del contrato*]). L'art. 7.5 Dir. 2019/771 altera sensiblement aquest escenari: només no hi haurà manca de conformitat si s'ha informat «*de manera específica de que una determinada característica de los bienes*» no s'adiu amb els requisits objectius de la conformitat i, a més, el consumidor ho ha acceptat «*de forma expresa y por separado*». Cal introduir, doncs, al Dret català el deure informatiu i l'exigència d'acceptació separada d'aquella manca de conformitat.

19 Vid. *infra* apartat 3.4, quant als pactes en contrari que permet l'art. 116.1 RDL 1/2007.

l'ha d'acceptar²⁰, de manera que l'únic que pot pretendre sigui el compliment específic (el lliurament de la resta), la reducció del preu o, si escau, la resolució^{21 22}.

- La major protecció del Dret català pot vincular-se, també, al reconeixement de la pretensió indemnitzatòria i al de la facultat de suspendre el compliment de les pròpies obligacions (art. 621-40 CCCat), no previstes ni a la Dir. 99/44 ni al RDL 1/2007²³. Pel que fa a la primera (art. 621-37.1, *e*, CCCat), no s'acompanya de cap precepte que la desenvolupi. Això permet dubtar de si, en el fons, aquest reconeixement explícit de la pretensió implica alguna cosa més que la remissió que ja formula l'art. 117, 2on par. RDL 1/2007 a la legislació civil i mercantil. Tampoc es creu que la facultat de suspendre el pagament del preu millori la posició que tenia o té el consumidor a l'empara del RDL 1/2007, almenys en el supòsit que descriu l'art. 621-40, *a* CCCat. La raó és que, en el marc d'obligacions recíproques, el creditor insatisfet sempre pot fer valer la inexigibilitat de la pròpia obligació; es tracta d'un efecte legal, associat al règim d'aquest tipus d'obligacions²⁴, que no demana de l'exercici d'una facultat per a provocar-lo, ni tan sols el reconeixement de la facultat mateixa. El que sí que és una novetat, i demana de l'exercici d'una facultat específica, és

20 L'art. 621-16.1 CCCat avala que la negativa justificada a rebre el bé no implica incompliment per part del consumidor. El precepte, però, no resol si la justificació pot obeir, només, al sol fet de no lliurar-se íntegrament la quantitat deguda o si, en canvi, cal alguna cosa més (així, acreditar un «interès legítim» per a fer-ho [art. 621-34.2 CCCat]).

21 Certament, l'art. 621-20.1, *a* CCCat no s'acompanya de cap norma semblant a l'art. 51 CISG; aquest darrer no exclou explícitament la facultat de rebutjar el lliurament parcial, però això és el que sembla deduir-se: primer, del que s'hi preveu (que és una remissió a les normes relatives al compliment [art. 46-50]); segon, d'una intepretació a contrari de l'art. 52 que, a propòsit del lliurament anticipat i del lliurament de més mercaderies de les degudes, permet al comprador acceptar o rebutjar, respectivament, el lliurament fet abans d'hora i el de l'excedent.

22 Al situar el pagament parcial entre les normes de conformitat, el que sí que s'exclou és l'aplicació de l'art. 621-13.3 CCCat quant a la part de béns no lliurada: el consumidor no haurà de fixar un termini addicional per a complir. L'escenari serà un altre: notificat, el venedor pot complir en un «termini raonable» (art. 621-39.2 CCCat).

23 L'art. 13.6 Dir. 2019/771 contempla la facultat de retenció del preu fins que sigui subsanada la manca de conformitat (vegeu 9.4 PDVB).

24 I que, curiosament, s'explicita a l'art. 1308 CCE, en un context de reciprocitat liquidatòria.

la suspensió que s'anticipa a l'exigibilitat de l'obligació recíproca (art. 621-40, *b* CCCat) ²⁵.

3.2. El deure (funcional) de notificar la manca de conformitat: art. 621-28 CCCat *v.* art. 123.4 RDL 1/2007.

L'art. 621-28 CCCat és, indubtablement, conforme a l'art. 5.2 Dir. 99/44 però, si es compara amb el dret estatal (art. 123.4 RDL 1/2007), endureix significativament (i incomprensiblement) els efectes que produeix la manca de notificació^{26 27}. Val a dir que al sistema del CCCat es pot ben defensar que el deure de notificació aconsegueix, d'entrada, una funció instrumental; contràriament, aquesta funció no s'aprecia al RDL 1/2007. Al Dret català, la notificació activa el dret a subsanar del venedor (art. 621-39 CCCat²⁸). Aquest dret no es contempla al RDL 1/2007, essent així que, en aquest darrer ordenament, qui activa la subsanació exercint una

25 Vegeu ARNAU RAVENTÓS, L., «La facultad de suspender el propio cumplimiento: una propuesta de construcción desde el derecho español», *ADC*, tomo LXVI, 2013, fasc. III, p. 1279-1296.

26 És a la mateixa Dir. 99/44 que es reconeix que, deixant a decisió dels estats la implementació o no del deure de notificar (art. 5.2 Dir. 99/44), són ells els que poden garantir o no un major nivell de protecció als consumidors (Atès 19). La Dir. 2019/771 (art.12) continua remetent a la legislació interna l'opció d'imposar o no un termini (que ara es qualifica expressament de «mínimo») de notificació de dos mesos.

27 Vegeu, qualificant aquesta notificació de perturbadora, GÓMEZ LIGÜERRE, C., «Remedios del comprador ante la falta de conformidad. La propuesta del Proyecto de Ley del Libro Sexto del Código civil de Catalunya, relativo a las obligaciones y los contratos», a INSTITUT DE DRET PRIVAT EUROPEU I COMPARAT, UNIVERSITAT DE GIRONA (coord.), *El Llibre sisè...*, cit, p.149. Es constata que implica un empitjorament de la posició del consumidor català, VAQUER ALOY, A. «La conformidad de la prestación en la nueva regulación de la compraventa en Cataluña», a SERRANO DE NICOLÁS, A (coord.), *Estudios sobre el Libro sexto...*, cit, p. 229.

28 Estrictament, però, del que és referent la notificació o, millor, la seva recepció, és: per una banda, de la raonabilitat del termini dins del que el venedor pot corregir la manca de conformitat; per altra, de la immediatesa del seu oferiment («rebuda la notificació, el venedor la pot corregir en un termini raonable si s'ofereix immediatament a fer-ho»[art. 621-39.2 CCCat]). Aquella recepció, però, en cap cas hauria de ser una condició legal per tal de poder imposar al comprador la correcció si, ateses les circumstàncies, resulta que el venedor ha tingut coneixement de la manca de conformitat abans d'aquell moment i pretén corregir-la. De fet, en el supòsit que es descriu a l'art. 621-39.1 CCCat (compliment anticipat), la pretensió de correcció no es supedita pas a la recepció de la notificació que, donat que l'art. 621-28 CCCat no distingeix, el comprador també hauria d'adreçar al venedor.

pretensió de reparació o de substitució és el consumidor. La funció que desenvolupa la notificació al RDL 1/2007 es desvincula de les pretensions o accions per manca de conformitat, que es podran igualment interposar malgrat que no s'hagi notificat o que s'hagi fet però trascorreguts els dos mesos que també preveu l'art. 123.4 RDL 1/2007²⁹. Al Dret català, en canvi, la vinculació és evident: si no es notifica, no es podrà reclamar per manca de conformitat. D'aquí que, a més d'aquella funció instrumental, la notificació té associada una funció autònoma com a pressupòsit per a recórrer a l'art. 621-37.1 CCCat Ho rebla, almenys, la literalitat dels art. 621-28 i 621-39.2 CCCat. El primer perquè, estrictament, no contempla cap excepció al deure de notificar. Ara bé, la interpretació conjunta de l'art. 621-28.2 i 3 CCCat permet defensar que, a propòsit de les excepcions que recull aquest darrer («si es refereix a fets que el venedor coneixia o no podia ignorar i que no va revelar al comprador, o si el venedor va garantir expressament la conformitat»), la notificació esdevé sobrerera. I, això, perquè si desapareix la conseqüència associada a la manca de notificació (que seria la pèrdua de què parla l'art. 621-28.2 CCCat), desapareix indirectament el deure mateix^{30 31}. Pel que fa a l'art. 621-39.2 CCCat, la qüestió a plantejar seria: si les circumstàncies del cas són les descrites a les lletres *a*, *b* o *c* d'aquella norma, el consumidor pot directament recórrer a algun dels remeis de l'art. 621-37 CCCat, obviant fins i tot la notificació de la manca

29 Aquella notificació té una altra projecció: «*siendo responsable el consumidor y usuario, no obstante, de los daños y perjuicios efectivamente ocasionados por el retraso en la comunicación*» (art. 123.4, 1er paràgraf, final, RDL 1/2007). Sembla que s'estaria pensant en danys que no s'haurien produït si el consumidor hagués notificat a temps i, d'aquí, que no els podria reclamar. Però, per què: perquè el professional ja l'hauria reparat o substituït, o simplement advertit de ser-ne cautelós amb l'ús o d'alguna altra manera? Vegeu MARIN LÓPEZ, M.J., «Comentario al art. 123», a BERCOVITZ RODRIGUEZ-CANO, R (coord.), *Comentario del Texto Refundido de la Ley General para la Defensa de Consumidores y Usuarios y otras leyes complementarias*, Aranzadi, Cizur Menor, 2015, p. 1553.

30 Certament, si els deures jurídics s'expliquen a l'empara de les conseqüències jurídiques que comporta la seva infracció, si aquestes no regeixen al cas concret, decau el concepte mateix de «deure».

31 Una qüestió afegida que planteja el supòsit és si en els casos de l'art. 621-28.3 CCCat i a manca de notificació de la manca de conformitat pel consumidor, el venedor pot imposar-li igualment la correcció de l'art. 621-39 CCCat. Probablement, el que succeirà és que el consumidor, obviant notificar en el termini de dos mesos de l'art. 621-28.1 CCCat, interposarà directament algun dels remeis de l'art. 621-37 CCCat. La corresponent acció o pretensió es podrà aleshores paralitzar amb l'exercici per part del venedor del dret a corregir de l'art. 621-39.2 CCCat. I la referència temporal que, en aquest precepte, desenvolupa la notificació (vegeu *supra* nota 28) la proporcionarà la pretensió o acció exercida pel consumidor.

de conformitat i, de retruc, l'eventual però immediata proposta de correcció per part del venedor?^{32 33} Respondre afirmativament seria tant com convertir els casos de l'art. 621-39.2 CCCat en altres excepcions al deure de notificar (que s'afegirien a les excepcions —indirectes— de l'art. 621-28.3 CCCat). L'argument podria ser l'eficiència del sistema: per què imposar al comprador la notificació prèvia i fer-li fer esperar la proposta de correcció del venedor quan és clar que concorren circumstàncies que legitimaran la seva oposició i la seva voluntat és la d'oposar-se? Si de cas, el que pot succeir és que sigui difícil valorar si concorre o no algun dels casos de l'art. 621-39.2 CCCat abans de conèixer els termes de la proposta de correcció del venedor.

3.3. La resolució per raó d'incompliment essencial: art. 621-41.1 i 2 CCCat v. art. 121, al final, RDL 1/2007

Mentre que l'art. 3.6 Dir. 99/44 (i, de retruc, l'art. 121, al final, RDL 1/2007), només supedita la resolució al requisit material de tractar-se

32 Hi ha una qüestió prèvia a la plantejada al text: la facultat de subsanació o correcció reconeguda al venedor és conforme a la Dir. 99/44? Ho és també a la Dir. 2019/771? Cal posar-ho en dubte tant bon punt es constata que, a un text i a l'altre, la facultat d'escollir entre una o altra modalitat de subsanació (la reparació o la subsanació) s'atribueix formalment al consumidor (art. 3 Dir. 99/44 i art. 13 Dir. 2019/771 [art. 11 PDVB]). Al CCCat també (art. 621-37 CCCat), però el dret reconegut al venedor a l'art. 621-39 CCCat desdibuixa aquella llibertat formal d'optar entre una cosa o una altra (per exemple: si, preferint la substitució, el venedor proposa reparar sense que el consumidor s'hi pugui oposar [d'acord amb l'art. 621-39.2 CCCat], serà la proposta del venedor la que reeixirà). Vegeu, de fet, Atès 12 Dir. 99/44, que ja preveia que, òbviament, el venedor sempre podria proposar —però no imposar— mesures per a corregir la manca de conformitat, que el consumidor hauria d'acceptar o rebutjar. Quant a la Dir. 2019/771, hi ha un argument encara molt més bàsic i, alhora, contundent: una facultat no prevista al text però que compromet molt directament allò que s'hi preveu (així, la facultat reconeguda al consumidor a l'art. 13), senzillament no encaixa amb l'harmonització plena (art. 4).

33 Cal palesar que l'art. 48 CISG atorga al venedor el dret de subsanació o correcció «sin perjuicio de los dispuesto en el artículo 49», que és el que permet al comprador resoldre el contracte en determinades circumstàncies. L'expressió ha estat interpretada entenent que «el comprador que tiene derecho a declarar resuelto el contrato no necesita esperar primero a la subsanación, sino que puede declarar resuelto el contrato tan pronto se produzca un incumplimiento esencial», per bé que es constata que la jurisprudència no és pacífica en aquest punt (COMISIÓN DE LAS NACIONES UNIDAS PARA EL DERECHO MERCANTIL INTERNACIONAL, *Compendio de jurisprudencia basada en la Convención de las Naciones Unidas sobre los contratos de compraventa internacional de mercancías*, Naciones Unidas, Nueva York, 2010, p. 165).

d'una manca de conformitat de certa importància («...no tendrá derecho a resolver el contrato si la falta de conformidad es de escasa importancia»), l'art. 621-41.1 CCCat, per a la mateixa mesura, exigeix incumpliment essencial. La Dir. 99/44 no concreta en quins casos concorre aquella mínima o escassa importància; l'art. 621-41.2 CCCat, en canvi, defineix l'incompliment essencial com el que «priva substancialment l'altra part d'allò a què tenia dret segons el contracte». No s'adiuen. El motiu, obvi, és que la norma catalana extrema, en perjudici del consumidor, la rellevància qualitativa de l'incompliment^{34 35 36}. A la Dir. 99/44, la reparació o substitució infructuosa permet al consumidor optar per la rebaixa del preu o la resolució del contracte (art. 3.5 Dir. 99/44)³⁷; al Dret català, l'incompliment no essencial mena el consumidor cap a la reiteració de la pretensió adreçada a obtenir el compliment específic o cap a la rebaixa del preu (art. 621-42 CCCat)³⁸. Això últim també passarà al Dret estatal però, només, quan la manca de conformitat tingui poca entitat.

34 A la PDVB desapareixia aquell requisit material (vegeu Atès 29è, explicitant-ho). Ara, l'art. 13.5 Dir. 2019/771 el manté però reformulat: per a resoldre, cal que la manca de conformitat no «sea leve». L'essencialitat de l'incompliment que demana el dret català continua sense encaixar del tot perquè els supòsits de manca de conformitat que, sense ser lleus, tampoc comporten privació substancial de la prestació deguda, segueixen sense tenir accés a la resolució. A la Dir. 2019/771 la «gravetat» de la manca de conformitat el que permet és recórrer de forma immediata a la resolució o a la rebaixa del preu (és a dir, sense intentar abans la reparació o la substitució).

35 ARROYO AMAYUELAS, E., «El derecho a resolver el contrato de compraventa. ¿Qué inspiración europea para un Derecho civil catalán moderno?», a a SERRANO DE NICOLÁS, A (coord.), *Estudios sobre el Libro sexto ...*, cit, p. 248.

36 En canvi, la regulació catalana depassa l'europea a l'art. 621-41.4 CCCat, que preveu, a propòsit de qualsevol obligació, la resolució anticipada del contracte. És una modalitat que, pel que fa al lliurament d'un producte conforme al contracte, no preveu la Dir. 99/44; tampoc la Dir. 2019/771.

37 Vegeu art. 13.4,a Dir. 2019/771.

38 Tot i la volguda generalitat de l'art. 621-41.3 CCCat (que parla de «retard en el compliment», sense vincular-lo a una concreta obligació), cal entendre que fa referència a l'obligació de lliurament del bé i a l'obligació de pagament del preu. Quant a la primera, el precepte: per una banda, encaixa amb l'art. 621.13.3 CCCat, que preveu que el comprador fixi un termini addicional al venedor per tal de lliurar el bé; per l'altra, incorpora al Dret català l'art. 18 Dir. 2011/83. Pel que fa al preu, el precepte que s'ocupa del temps del pagament (art. 621-32 CCCat) no indica què ha de fer o pot fer el venedor si l'obligació s'incompleix. És, de fet, l'art. 621-41.3 CCCat el que permet concloure que també se li ha d'indicar un termini addicional de manera que, esgotat sense pagament, el venedor podrà resoldre. En qualsevol cas, l'art. 621-41.3 CCCat no abasta el retard en l'obligació de garantir que el bé sigui conforme al contracte (art. 621-9.1,b CCCat). Altrament, caldria concloure que si el venedor no subsana en el termini addicional que li hagi indicat el comprador, aquest podrà resoldre. El

3.4. Paràmetres de conformitat (art. 621-20 CCCat v. art. 116 RDL 1/2007) i terminis (art. 621-29 CCCat v. art. 123 RDL 1/2007)

El legislador català coincideix, a l'hora d'encarar la regulació d'ambdues qüestions, en dos aspectes: per una banda, ni el precepte indicatiu dels paràmetres determinants de la conformitat del bé (art. 621-20 CCCat), ni el relatiu al «termini de responsabilitat de la manca de conformitat» (art. 621-29 CCCat), inclouen cap disposició específica pel cas que el negoci sigui una compraventa de consum; per l'altra banda, mentre que l'art. 621-20.2 CCCat admet pacte en contrari quant als criteris que s'hi relacionen, a l'art. 621-29 CCCat també s'hi contempla un «pacte en contra». Enllaçant una cosa amb l'altra, la pregunta és si aquestes possibilitats de pacte són conformes al Dret europeu fins i tot quan l'acord sigui perjudicial pel consumidor. I, teòricament, serà perjudicial tot pacte limitatiu dels criteris determinants de la conformitat i tot pacte que redueixi els terminis de garantia. Certament, i pel que fa a l'art. 621-29.1 CCCat, el pacte en contrari que s'hi esmenta és l'adreçat a ampliar la responsabilitat del venedor per la manca de conformitat que es manifesti passats dos anys d'ençà el lliurament; res es diu, ni s'intueix, quant al pacte adreçat a reduir aquest termini. Però la qüestió no desapareix: si no s'hi expressa que aquest tipus de pactes hi tenen cabuda, vol dir que no es permeten³⁹? Partim, doncs, de la naturalesa imperativa de les normes? Sembla que no. Un possible argument el proporciona l'art. 621-2.2 CCCat, que declara ineficaç⁴⁰ tot pacte que «modifiqui, en perjudici del consumidor, el règim imperatiu de protecció que estableix la llei». L'aplicació de la norma passa per identificar aquest

problema és que no hi cap precepte que imposi al comprador la fixació d'aquest termini addicional per a corregir essent així que: per una banda, és la llei que imposa que la correcció s'hagi de fer en un termini «raonable» (art. 621-39.2 CCCat); per altra banda, al tractar del compliment específic i de la facultat de subsanació del venedor, el dret català implementa la gratuïtat que imposa la Dir. 99/44 («*sin cargo alguno*» [art. 3.2]), però, en canvi, el requisit del temps raonable (art. 3.3, 3er par. Dir. 99/44) només es preveu a propòsit de la correcció però no de la reparació o substitució.

39 No serien, doncs, vàlids els pactes (emparats fins ara per l'art. 7.1, par. 2n, Dir. 99/44 i 123.1 RDL 1/2007), pels que les parts pacten un termini de garantia d'un any per a béns de segona mà?

40 Es tracta d'una categoria neutral, que pot obeir a distintes causes, ja siguin determinants d'una ineficàcia inicial (la nul·litat de ple dret) o d'una de sobrevinguda (anul·labilitat, rescissió, resolució...). L'acció per a fer-la valer serà declarativa i imprescriptible (art. 121-2 CCCat).

«règim imperatiu»: es tracta, només, de les normes que contemplen expressament la compravenda de consum (art. 621-5.5, 621-13.2, 621-15.2, 621-21.2, 621-23.2, 621-24.2, 621-25.2, 621-27.4, 621-28-2, 621-34.3, 621-45.2 CCCat)? O cal incloure-hi també la resta de disposicions pel cas que la compravenda sigui de consum (el que implica tan com dir que la naturalesa, dispositiva o imperativa, de normes com l'art. 621-29 CCCat depèn de qui sigui venedor i de qui sigui comprador)? Considerant la incertesa que planteja aquesta qüestió, es proposa reprendre els art. 621-20 i 621-29 CCCat:

- Si la intervenció d'un consumidor converteix en imperatiu l'art. 620-20 CCCat, aleshores caldrà concloure que els pactes que s'esmenten al seu apartat 2on només poden afavorir el consumidor (art. 621-1.2 CCCat)⁴¹. Es tractaria d'aquells acords en virtut dels quals, per a la conformitat del bé, no bastarien només els criteris de l'art. 621-20.2 CCCat, sino que n'hi haurien altres. És una interpretació forçada i no perquè, en abstracte, no sigui possible «idear» altres paràmetres convencionals exigibles a efectes de conformitat, sino perquè la convencionalitat o el pacte ja ens situa a l'art. 621-20.1 CCCat. A més, l'alternativa al pacte que recull el mateix art. 621-20.2 CCCat («...o que per les circumstàncies del cas algun d'aquests criteris no sigui aplicable...»), fa vistent que es pensa en pactes que exclouen, al cas concret, l'exigibilitat d'algun dels paràmetres legals. Val a dir que això últim s'adiu amb l'art. 2.2 Dir. 99/44 que, al presentar estructuralment la conformitat com una presumpció [*«Se presumirá que los bienes de consumo son conformes al contrario si (...)»*], permet tant pactar criteris distints dels previstos legalment com negar l'exigibilitat d'algun o alguns

41 No es creu, ja s'ha dit, que els criteris de l'art. 621-20.1 CCCat impliquin una major protecció que la que dispensa la Dir. 99/44 o, de retruc, l'art. 116.1 RDL 1/2007 RDL 1/2007. Per bé que en aquests textos no es parla de prestacions, característiques, usos pactats o acordats....és evident que, si el bé no els reuneix o els permet, hi haurà, *a fortiori*, manca de conformitat. La finalitat d'aquells preceptes seria la de fer-la arribar fins a aquells casos en què, tot i no haver-hi pacte o acord, el bé no reuneix les condicions, prestacions....raonablement esperables. Això últim ho identificàvem com a aplicacions concretes del principi general de bona fe en la seva vessant integradora a ARNAU RAVENTÓS, L. «L'obligació de conformitat i el seu règim: més propis d'una teoria (o part) general?, a INSTITUT DE DRET PRIVAT EUROPEU I COMPARAT, UNIVERSITAT DE GIRONA (coord.), *El Llibre sisè...*, cit, p. 447, nota. 35.

d'aquests⁴². L'art. 116.1 RDL 1/2007 presenta la mateixa fisonomia («*Salvo prueba en contrario...*»)^{43 44}.

- Si la presència d'un comprador consumidor converteix en règim imperatiu l'art. 621-29.1, aleshores també caldrà concloure que no són possibles els pactes per a reduir el termini de garantia⁴⁵. Una lectura alternativa implicaria rebaixar el llinar de protecció previst al Dret europeu (arts. 5.1 i 7.1 Dir. 99/44)⁴⁶. L'art. 5.1 Dir. 99/44 imposa un segon límit⁴⁷. Afecta al termini d'exercici que, eventualment, el dret intern pugui establir quant als remeis per manca de conformitat i que en cap cas pot ser inferior al termini

42 Vegeu Atès 8è Dir. 99/44 («...conviene introducir una presunción impugnabile de conformidad con el contrato que abarque las situaciones más comunes; que esta presunción no limita el principio de libertad contractual de las partes...»). La possibilitat de pacte també es preveu a l'art. 7.5 Dir. 2019/771 (vegeu *supra* nota 18).

43 Vegeu MARÍN LÓPEZ, M.J., «Comentario al art. 116», a BERCOVITZ RODRIGUEZ-CANO, R. (coord.), *Comentario...*, cit, p. 1445.

44 A propòsit de l'art. 621-20.1 CCCat, no s'hi val cap pacte en contrari? Potser esdevingui certament un contrasentit pactar, al mateix temps, que el bé ha de reunir unes determinades qualitats però que, si no es tenen, el bé serà igualment conforme. Admetent llavors la manca de conformitat, el que potser caldria plantejar és si és possible pactar que el venedor no en sigui responsable. El pacte en contrari afectarà aleshores l'art. 621-23 CCCat, com si es digués, per exemple, que només la manca de conformitat imputable al venedor a títol de dol o culpa (o només a títol de dol), permetrà activar l'art. 621-37 CCCat.

45 Sembla que és l'opció defensada, a propòsit del Projecte de Llibre VI, a GRAMUNT FOMBUENA, Mª D., «La incorporación de las normas de consumo en el proyecto de Libro VI del Código civil de Cataluña: la compraventa», a LLÁCER MATAÇAS, Mª R. (coord.), *La codificación del derecho contractual de consumo en el derecho civil catalán*, Dykinson, Madrid, 2015 p.142. En el mateix sentit, ESPIAU ESPIAU, S. «La extinción de las pretensiones y de las acciones correspondientes al incumplimiento de las obligaciones contractuales en el contrato de compraventa», *Revista Catalana de Dret Privat*, vol. 20, 2019, nota 35 (*pendent de publicació*). En canvi, es troba a faltar el caràcter imperatiu de la norma i, d'aquí, que s'entengui que permet pactes d'escurçament del termini, a DEL POZO CARRASCOSA, P.; VAQUER ALOY, A.,; BOSCH CAPDEVILA, E., *Derecho civil de Cataluña, Derecho de obligaciones y contratos*, Marcial Pons, Barcelona, 2018, p. 194.

46 El termini de garantia també era de 2 anys a l'art. 14 PDVB, amb l'afegit que la presumpció de l'existència de la manca de conformitat al temps del lliurament (que a la Dir. 99/44 regia només durant els primers sis mesos [vegeu art. 621-23.2 CCCat]) arribava a tot el període de garantia (Atès 26è i art.8.3 PDVB). L'art.10.1.3 Dir. 2019/771 preveu ara que el termini de garantia sigui de 2 anys d'ençà el lliurament tret que la legislació interna mantingui o adopti terminis més llargs. Per altra banda, la presumpció regeix només en cas de manca de conformitat manifestada durant el primer any ençà el lliurament, llevat que els Estats optin per ampliar aquest termini fins als dos anys (art. 11).

47 Vegeu art. 10.4 Dir. 2019/771 (art. 14 PDVB).

de garantia⁴⁸. Pel que fa als terminis «d'extinció» dels remeis, l'art. 621-44.1 CCCat estableixi un únic termini triennal, amb un *dies a quo* vinculat al coneixement de la manca de conformitat («...el còmput del termini...s'inicia en el moment en què el comprador coneix o pot conèixer la manca de conformitat»). Segons les circumstàncies del cas, aquest referent temporal podria ser el moment del lliurament⁴⁹ o un moment relativament proper. Succeeix, aleshores, que la combinació d'aquesta eventualitat amb l'art. 121-3 CCCat podria arribar a permetre que el termini de prescripció de l'acció adreçada a obtenir el compliment específic no arribés als dos anys a comptar des del lliurament⁵⁰. L'argument, que pressuposa que l'art. 121-3 CCCat fa referència a qualsevol norma sobre prescripció (i, per tant, no només a les del Llibre I CCCat), podria frenar-se recurrent, novament, a la mutació de l'art. 621-44.1 CCCat en norma imperativa si qui compra és un consumidor: no serien possibles, aleshores, els pactes en perjudici del consumidor, és a dir, els pactes d'escurçament dels terminis per a reclamar.

4. LA CONFORMITAT DELS SERVEIS AL CONTRACTE: COM IMPLEMENTAR-LA?

Donar contingut o articular l'obligació de garantir els serveis al contracte obeeix a l'existència de normes que, com fa l'art. 123-6 i concordants del CcoCat, la tenen present, l'esmenten o, fins i tot, en deriven algunes conseqüències. El presupòsit de tot plegat és que no hi ha cap argument tècnic que aconselli només predicar la conformitat dels béns però no dels

48 Tot i que la norma parla de terminis de «prescripció», és defensable que fa referència als terminis d'exercici dels remeis, més enllà de tenir, al dret intern, una naturalesa específica com a terminis de prescripció (pel cas de la substitució o la reparació) o de caducitat (en cas de la resolució o rebaixa del preu). En qualsevol cas, a la Dir. 99/44 els terminis es predicaven dels «drets» (art. 5.1), mentre que la Dir. 2019/771 ho fa de les «medidas correctoras».

49 Així, si es tracta d'una disconformitat que raonablement es pot detectar tant bon punt es rep el bé.

50 L'art. 121-3 CCCat avalaria, en aquest cas, pactes pels que el termini de prescripció fos d'1 any i mig. Si pensem en un consumidor que coneix la manca de conformitat, per exemple, un mes després del lliurament, aleshores succeirà que la pretensió adreçada a obtenir el compliment específic prescriurà passats 1 any i 6 mesos d'ençà el lliurament.

serveis. Aquesta compatibilitat l'avalua, de fet, també el Dret europeu. En són exponents: per una banda, la Directiva (UE) 2015/2302, del Parlament europeu i del Consell, de 25 de novembre de 2015, *relativa a los viajes combinados y a los servicios de viaje combinados*; per altra, la Directiva (UE) 2019/770, del Parlament i del Consell, de 20 de maig de 2019, *relativa a determinados aspectos de los contratos de suministro de contenidos digitales*⁵¹. Tant a la primera (art. 13) com a la segona (art.7), la conformitat es predica de serveis; a la primera, fins i tot es defineix, com a concepte, la «falta de conformidad», que s'identifica amb la inexecució o l'execució incorrecta dels serveis (art.1 [13]); a la primera i a la segona s'articulen els corresponents remeis pel cas que els serveis no siguin conformes (art. 13 Dir. 2015/2302 i art. 14 i ss Dir. 2019/770).

La qüestió de com implementar aquella conformitat, planteja, potser fins i tot abans, la relativa a on fer-ho. Portar-la al CCCat té l'efecte afegit de convertir la regulació que se'n faci en dret comú a Catalunya (art. 111-4 CCCat). Situats aleshores en el «cóm», cal atendre: en primer terme, a l'àmbit objectiu d'aplicació dels arts. 621-20 i ss CCCat; en segon terme, a la resta de disposicions del CcoCat relatives a la prestació de serveis; en darrer lloc, a la regulació europea esmentada en un intent de detectar regles generalitzables a serveis que no siguin de viatges combinats o digitals.

4.1. La regulació catalana en matèria de compravenda: àmbit objectiu i aplicació com a dret comú

En la recerca d'aquella implementació, la regulació catalana en matèria de compravenda, tal i com està, ja subjecta de forma directa al règim de la conformitat determinats supòsits que, raonablement, si la llei no digués el que diu, podrien, com a mínim, suggerir una qualificació com a contracte de serveis en comptes de fer-ho com a contracte de compravenda. Per altra banda, aquella mateixa regulació és aplicable com a dret comú a altres escenaris en què el contracte atorgat decididament no és de compravenda però li són aplicables normes pròpies d'aquest (art. 111-4 CCCat).

⁵¹ Vegeu les esmenes proposades pel Parlament a la proposta inicial de Directiva (document COM [2015] 0634) al *Informe del Parlamento europeo sobre la Propuesta de Directiva, del Parlamento europeo y del Consejo, relativa a determinados aspectos de los contratos de suministro de contenidos digitales*, de 27 de novembre de 2017 (A8-0375/2017)

4.1.1. El contracte de compravenda que recau sobre béns «que hagin d'ésser produïts, manufacturats o fabricats» i el que inclou la instal·lació del bé comprat. Altres contractes mixtes.

- El primer exponent d'aquella aplicació directa ens situa a l'art. 621-3 CCCat. S'hi explicita que la compravenda pot recaure sobre béns presents o futurs, incloent els que «hagin d'ésser produïts, manufacturats o fabricats». Es tracta, d'entrada, d'una norma de tipificació contractual que perfila, àmpliament, les variants que pot presentar una de les prestacions compromeses. La norma mereix dos comentaris. El primer seria que tractant-se d'una regla que apareix també a la Dir. 99/44 (art. 1.4), no hauria estat possible o correcte, almenys pel cas de consumidor comprador, qualificar altrament el contracte per, d'aquesta manera, esquivar la regulació de la conformitat⁵². A efectes de la Directiva, és un contracte de compravenda i també ho ha de ser o se l'ha de tractar com a tal a tota legislació interna que vulgui ser conforme al dret europeu. L'argument talla de soca-rel qualsevol intent de provocar un gir en la tipologia contractual a l'empara de les regles internes de qualificació i, fent-ne ús, d'identificar el negoci, per exemple, amb un arrendament d'obra. Per bé que sovinteja dir que a efectes de distingir entre ambdós tipus cal ponderar les instruccions o indicacions, o els materials que hagi donat o aportat qui encarrega el bé, cal fer notar que cap d'aquests indicis, cap d'aquests elements apareixen com a índexs tipificadors a la Dir. 99/44⁵³ (com sí que ho fan, en canvi, a la CISG)⁵⁴. I si la Directiva no distingeix tampoc pot distingir el legislador intern (ni, de fet, qui acabi aplicant la norma interna) perquè fent-ho i desviant cap a l'arrendament supòsits compresos dins de l'àmbit d'aplicació de la norma europea, la regulació nacional

52 El supòsit es recull ara a l'art. 3.2 Dir. 2019/771.

53 Tampoc a la Dir. 2019/771.

54 Vegeu art. 3 CISG, que exclou del contracte de compravenda el que genera, a càrrec de qui encarrega les mercaderies, l'obligació d'aportar una part substancial dels materials; també el que implica, com a obligació principal de qui ha de lliurar les mercaderies, l'aportació de mà d'obra o la prestació d'altres serveis. Vegeu, a propòsit de la tipificació contractual en aquest text i a la Dir. 99/44, ARNAU RAVENTÓS, L. «Transmisión onerosa de un producto y su conformidad con el contrato: una relectura de la STJUE, de 7 de septiembre de 2017 (Asunto 247/16, Schottelius)», *Revista electronica de Direito*, vol. 16, n° 2, 2018, p. 42-61.

es situaria per sota del nivell de protecció exigible⁵⁵. El legislador català no sols fa seva la tipificació europea sinó que, a més, ha introduït una altra norma, present també a la Directiva 99/44 però que al Dret català s'amplia, generalitza i matisa, que rebla que el contracte de béns a produir o fabricar és compravenda en tot cas. Es tracta de l'art. 621-26 CCCat. Aquesta disposició demostra que ni les instruccions que hagi pogut donar, ni els materials que hagi pogut aportar el comprador redirigeixen el negoci cap a un altre tipus. Es tracta d'una compravenda per bé que, potser, el comprador no podrà invocar manca de conformitat si obeeix als dits materials o instruccions. El referent d'aquest precepte és l'art. 2.3 de la Dir. 99/44; quant al seu contingut, el legislador català l'ha generalitzat perquè afecta a tot comprador; l'ha ampliat perquè a més de l'aportació de materials, que és l'únic de preveu l'art. 2 Dir. 99/44, el text català té present també les instruccions donades pel comprador i, en fi, l'ha matisat perquè el venedor, si no vol respondre per la manca de conformitat deguda a aquells materials o instruccions, cal que hagi advertit prèviament al comprador, de manera expressa, dels perills i conseqüències que es poden derivar d'aquell ús o d'aquelles indicacions. Tractant-se d'un comprador-consumidor, aquest deure d'avertiment, que s'imposa a tot venedor, intensifica el nivell de protecció previst al text europeu⁵⁶.

La segona observació que mereix l'art. 621-3 CCCat seria que, quant al bé futur (i, en concret, al que d'ha d'«ésser produït, manufacturat o fabricat»), literalment només té present el que és moble. Però, essent molt intencionada la remissió, a la primera part de la norma, a l'art. 511-1 i 511-2 CCCat, no caldria afegir, a la segona, els béns que s'hagin de «construïr» amb una clara referència als immobles o edificacions futures? No fer-ho comporta expulsar del tipus contractual un negoci, només, per raó de la naturalesa immobiliària del bé futur, essent així

55 La Directiva només abasta els contractes atorgats amb consumidors; podria aleshores, el legislador català, haver reservat la regla de l'art. 621-3 CCCat a la compravenda de consum fent ballar, en altre cas, la qualificació del negoci com a compravenda o arrendament en funció de la presència d'instruccions i aportació de materials per part de qui encarrega la fabricació o producció, o d'altres indicis? Sens dubte que ho podria haver fet.

56 Això és així de moment. Vegeu *supra* nota 18.

que no s'acaba de veure el motiu que ho justifica⁵⁷. En canvi, si s'hi afegissin, la regulació catalana en matèria de compravenda seria la que caldria tenir present, juntament amb la Llei 38/99, de 5 de novembre, de *Ordenación de la edificación*, alhora de reclamar per raó de la prestació lliurada i, en especial, quan es vulgués fer-ho per causes no reconduïbles a les categories de danys estructurals, d'habitabilitat o estètics (art.17.1 LOE), o amb la finalitat d'interposar accions contractuals.

- Si el primer exponent d'aquella aplicació directa de la regulació catalana en matèria de compravenda a determinats supòsits fronterers era l'art. 621-3 CCCat, el segon és el 621-21 CCCat. S'hi contempla també una prestació de fer. «Si el contracte estableix la instal·lació del bé, la instal·lació incorrecta comporta manca de conformitat» del bé si ha estat feta pel venedor o algú altre sota la seva responsabilitat, o pel comprador seguint instruccions deficientes proporcionades pel venedor⁵⁸. La norma permet també alguns comentaris. El primer seria que al Dret català no planteja problemes el fet que la instal·lació del bé comprat comporti, com pot succeir, una mutació de la seva naturalesa jurídica, que passaria de moble a immoble per incorporació (art. 511-2.2,c CCCat). Aquesta conversió ha generat alguns dubtes a l'ordenament estatal atesa l'aplicació dels arts. 114 i ss RDL 1/2007 només als productes o béns mobles⁵⁹. A l'ordenament català, l'obligació de garantir la conformitat del bé comprat arriba també als immobles i, en conseqüència, aquell debat és sobrer.

El segon comentari, de tipologia, seria que l'art. 621-21 CCCat prescindeix de si el cost de la instal·lació excedeix o no del preu del bé. El comentari porta a descartar tot intent de provocar, en cas de preu superior del servei, un gir en la tipologia contractual als efectes de qualificar el negoci, no com a compravenda, sino com a contracte de serveis (en el que l'obligació principal seria la

57 Més enllà, òbviament, de la incorporació quasi literal de la norma europea.

58 El supòsit apareix novament a l'art. 8 Dir. 2019/771 (vegeu l'art. 6 PDVB; també s'hi referia l'art.8.2 de la Proposta que, a propòsit del *dies a quo* del termini de garantia o moment en què calia entendre que el comprador tenia la possessió material dels béns quan la instal·lació l'havia de fer ell, es remetia «*al momento en que el consumidor haya tenido un tiempo razonables, para la instalación, pero en ningún caso más tarde de 30 días después del momento*» del lliurament del bé).

59 Vegeu ALVAREZ MORENO, M^aT., «La aplicación de la normativa de bienes de consumo a la venta de bienes inmuebles», *Revista CESCO*, 7/2013, pp. 79-90.

instal·lació perquè és la prestació més cara). Davant d'un intent d'aquest tipus, caldria dir: primer, que l'art. 621-21 CCCat en aquest punt no distingeix; segon, que tractant-se d'un comprador consumidor, ni tan sols hauria pogut distingir (perquè l'art. 2.5 de la Dir.99/44, d'on prové la disposició, tampoc ho fa ni ho permet); tercer, que tractant-se d'un comprador no consumidor, sempre és possible excloure, vàlidament, l'aplicació de la norma (art. 621-21.2, a contrari, CCCat).

El tercer comentari incideix novament en la tipologia contractual i es plantejaria a propòsit del tipus contractual que contempla el precepte. Què seria: una compravenda amb una prestació accessòria de fer, un contracte mixte...? Hi tindria cabuda, ho acabem de veure, el contracte en el que l'activitat d'instal·lar té un cost superior al preu del bé instal·lat? La pregunta, certament, pot semblar sobrerera; al cap i a la fi, la norma és clara —i, de fet, és el que interessa— quan estableix que els defectes d'instal·lació es tractaran com a manca de conformitat del bé. Tot i així, interessa desenvolupar-la breument per a fer notar dues dades: seria la primera que la Dir. 99/44, per bé que té present el supòsit de negoci mixt de compravenda més instal·lació, no arriba a definir què cal entendre per contracte de compravenda; la segona seria que, en canvi, la Dir. 2011/83 sí que fa un exercici de delimitació contractual, molt elemental, al seu art. 2, tot distinguint entre «*contrato de venta*» (que es defineix com: «*todo contrato en virtud del cual el comerciante transfiera o se comprometa a transferir a un consumidor la propiedad de ciertos bienes y el consumidor pague o se comprometa a pagar su precio, con inclusión de cualquier contrato cuyo objeto incluya a la vez bienes y servicios*») i «*contrato de servicios*» (que s'identifica amb «*todo contrato, con excepción de un contrato de venta, en virtud del cual el comerciante provee o se compromete a proveer un servicio al consumidor y el consumidor pague o se comprometa a pagar su precio*»)⁶⁰. En el context d'aquesta Directiva, contracte de serveis és tot contracte que no sigui contracte de compravenda, que hi serà sempre que, sola o acompanyada d'altres obligacions, s'assumeixi la de transmetre la titularitat d'un bé a

⁶⁰ L'art. 2 de la Directiva (UE), del Parlament i del Consell, de 17 d'abril de 2019, *sobre la mejora de la aplicación y modernización de las normas de protección de los consumidores de la UE*, modifica l'art. 2.5 i 6 de la Dir. 2011/83 (vegeu, pendent la publicació del text al DOUE, P8_TA[2019]0399). A la definició de «*contrato de venta*» hi desapareix la referència a l'obligació del comprador; a la de «*contrato de servicios*», s'hi inclou una referència expressa al servei digital.

canvi de preu⁶¹. Interressen dues dades més sobre la Dir. 2011/83. La primera és que es tracta d'una Directiva d'harmonització plena (art. 4), de manera que, sota risc de generar una regulació d'incorporació no conforme a la norma incorporada, no hauria de ser possible no qualificar com a compravenda el contracte que tingués per objecte, alhora, béns (*rectius*, la transmissió de la seva titularitat) i serveis (art. 2.5, al final, Dir. 2011/93). La segona dada és que, certament, les definicions anteriors ho són, com acostuma a passar, només «als seus efectes» (art. 2: «*A efectos de la presente Directiva, se entenderá por [...]»*), essent així que la qüestió de la conformitat es tracta, encara, a la Dir. 99/44⁶². Però malgrat aquesta dissecció del contracte de compravenda i malgrat la regulació dels diferents aspectes que en resulten en Directives també diferents, la interpretació d'un text en funció de l'altre es percep com una opció possible i, a més, útil. Aquesta utilitat o eficiència seria recíproca: mentre que la definició de venda continguda a la Dir. 2011/83 pot o ha d'ajudar a delimitar l'àmbit d'aplicació de la Dir. 99/44, l'obligació de garantir conformitat del bé al contracte, que imposa aquesta darrera, cal tenir-la també present a l'hora de confegir la definició europea del negoci, arrodonint la que recull, de manera incompleta, l'art. 2.5 de la Dir. 2011/83⁶³.

61 Vegeu, quant a aquesta manera de definir el contracte de serveis a partir del que no és (i no és compravenda), ARROYO AMAYUELAS, E., «Configuració i tipologia dels contractes de serveis: una proposta per a Catalunya des del marc europeu», INSTITUT DE DRET PRIVAT EUROPEU I COMPARAT DE LA UNIVERSITAT DE GIRONA (ed.), *Contractes, responsabilitat extracontractual i altres fonts d'obligacions al Codi civil de Catalunya*, Documenta Universitaria, Girona, 2012, p. 187.

62 Per bé que, com se sap, a la proposta de Directiva sí que s'incorporava una regulació que pretenia derogar la continguda a la Directiva del 99 (vegeu Proposta de Directiva, del Parlament europeu i del Consell, de 8 d'octubre de 2008, *sobre derechos de los consumidores* [COM (2008) 614 final]).

63 L'escenari que contemplava la PDVB era sensiblement distint. A diferència de la Dir. 99/44, l'art. 2.a del text sí que definia el contracte de compravenda, destacant: per una banda, que continuava sense incorporar-se a la definició l'obligació de garantir la conformitat del bé al contracte, talment com ja passava a la Dir. 2011/83; per altra, que s'hi afegia una referència explícita al bé futur («*incluidos los bienes que hayan de fabricarse o producirse*»), inexistent a la Dir. 2011/83; en darrer terme, que desapareixia l'incís final de l'art. 2.5 Dir. 2011/83, relatiu al contracte que recau, al mateix temps, sobre béns i serveis. Aquest silenci s'explicava en aquell moment i context perquè, abans, l'art. 1.2 PDVB ja tractava del supòsit. Ho feia canviant l'estratègia emprada a la Dir. 2011/83. S'hauria volgut resoldre la situació que planteja el contracte mixte per la via del règim jurídic aplicable, respectivament, als béns i als serveis, defugint de fer-ho per la de la necessària qualificació com a compravenda de qualsevol contracte que pugui comportar la transmissió de béns («*[...] en el caso de contratos que contemplan*

El desenvolupament anterior avala dues conclusions. La primera és que, tractant-se d'un consumidor, és compravenda no sols el contracte en virtut del qual es transmet la titularitat d'un bé a canvi de preu, sinó també qualsevol altre que inclogui, a més, una prestació de serveis. Tractant-se d'un consumidor, la categoria del contracte mixte s'hauria volatilitzat. És la segona que, en qualsevol cas, el règim de la conformitat només s'aplicaria als béns —que es el que es vol, de fet, garantir, sense que la contractació, a més, de serveis, pugui posar-ho en perill—⁶⁴. De moment, el que vol o imposa la regulació europea és només l'exigència de la conformitat del bé, tret que alguna norma la faci arribar també al servei, com succeeix, precisament, en el cas de la instal·lació. En el context d'aquestes Directives i en el de tota regulació que hi vulgui encaixar, el contracte de venda més instal·lació és compravenda essent així el comprador pot exigir la conformitat del bé i la de la instal·lació. El contracte pel que, a més d'una venda, es contractin altres serveis distints a la instal·lació, serà igualment venda però, de moment, només el bé, però no aquests altres serveis, restaran subjectes a les regles de la conformitat⁶⁵.

4.1.2 La regulació catalana en matèria de compravenda com a dret comú a Catalunya.

L'aplicació de la regulació catalana en matèria de conformitat del bé al contracte de compravenda pot obeir a la funció que desenvolupa el CCCat com a Dret comú (art. 111-4 CCCat). L'argument ens situa, d'entrada, en la regulació del contracte d'arrendament. Exceptuat el qualificat com a «rústic» (art. 623-11 i ss CCCat), a Catalunya regeix, com a dret supletori, l'estatal en matèria de contracte d'arrendament. És en el context d'aquesta

tanto la compraventa de bienes como la prestación de servicios, la presente Directiva se aplicará a la parte relativa a la compraventa de bienes»). La Dir. 2019/771 continua sense esmentar la modalitat a l'art. 2.1, que és el que defineix el contracte de compravenda; tampoc preveu res semblant a allò que procurava l'art.1.2 PDVB i, en qualsevol cas, només es mostra amatent a tot allò que reclamin els serveis digitals incorporats o interconnectats a béns.

64 D'aquí que el canvi d'estratègia intentat amb la PDVB no alterava essencialment les coses.

65 Tenint present que les definicions de l'art. 2.5 i 2.6 de la Dir. 2011/83 estan incorporades (des del 2014) a l'art. 59 bis RDL1/2007, la darrera reflexió que suggereix aquesta interpretació conjunta de les Dirs. 99/44 i 2011/83 seria que potser fora bo que el legislador català es plantegés l'oportunitat d'incorporar al CCCat alguna disposició que delimiti tipologies contractuals en el sentit indicat.

regulació que l'art. 1553 CCE, a propòsit del contracte d'arrendament de finca, fa una remissió a les normes en matèria de sanejament (art. 1474 a 1499 CCE)⁶⁶. Aquest règim, com és sabut, només es podrà activar, durant els 6 mesos següents al lliurament, en cas de defectes funcionals (que impedeixin o disminueixin el grau d'utilització de l'immoble) ja presents (però ocults) en aquell moment. Quant a l'àmbit d'aplicació de l'art. 1553 CCCE, l'argument de la seva ubicació (dins de les «*Disposiciones generales*» de l'arrendament de finca) es pot superar aplicant per analogia aquella mateixa disposició a qualsevol contracte d'arrendament, en el benentès que la identitat de raó (art. 4.1, al final, CCE) ve donada, d'entrada, pel fet d'obligar-se l'arrendador, com el venedor, al lliurament d'un bé que en legitima el seu ús per l'arrendatari i pel fet de fer-ho, a més, onerosament. I no hi ha motiu que, en aquest punt, justifiqui una regulació distinta segons sigui la naturalesa, mobiliària o immobiliària, del bé arrendat⁶⁷.

És en aquestes circumstàncies que, a Catalunya, la remissió a les normes en matèria de sanejament cal entendre-la efectuada a les normes en matèria de conformitat. L'argument tècnic el proporciona l'art. 111-4 CCCat, que situa el CCCat com a dret supletori de tota regulació, catalana o no, aplicable a Catalunya. I aquesta supletorietat porta a les normes en matèria de conformitat perquè són les que ocupen l'espai que haurien ocupat les normes en matèria de sanejament si el legislador català s'hagués inspirat en un model com el que encara es manté el Codi estatal. El resultat final és, doncs, que la integració de la conformitat a un altre contracte de serveis (entenent com a tal el d'arrendament de cosa) la facilita, en aquest cas per aplicació supletòria, el CCCat.

66 Vegeu, quant a una exposició de les diferents lectures que s'han fet d'aquesta remissió, CAMARA LAPUENTE, S., *El arrendamiento de bienes muebles*, Thomson. Aranzadi. Cizur Menor, 2008, pp. 347-349. L'autor acaba conclouent que la remissió és útil en la mesura que permet a l'arrendatari exigir una reducció de renda en cas de vicis irreparables i exigir també responsabilitats en cas d'evicció.

67 En qualsevol cas, defensar l'aplicació generalitzada de les normes en matèria de sanejament a tot contracte d'arrendament implica portar-les també a l'arrendament d'obra o de serveis (art. 1544 CCE). Quan l'obra es concreta en un bé útil o funcional, el sanejament per vicis ocults esdevindrà aplicable si aquella funcionalitat no és plena; en canvi, quan l'activitat compromesa no es materialitzi en una prestació funcional, aquella aplicació lògicament no serà possible.

4.1.3. La prestació de serveis al CcoCat

El CcoCat contempla els serveis des de la perspectiva de les obligacions que s'imposen als professionals que els presten (art. 251-1 i ss CcoCat). Criden l'atenció, especialment, dos aspectes: per una banda, la delimitació que es fa entre els serveis inclosos i els serveis exclosos d'aquesta regulació; per altra banda, l'art. 251-5 CcoCat, rubricat «Garantia dels serveis». Ambdues referències permeten un mínim desenvolupament.

- La delimitació que fa l'art. 251-1.1 CcoCat obeeix a la finalitat de sotmetre a determinats prestadors de serveis al que es preveu als articles que segueixen. Sense negar la seva naturalesa de «servei» (que tampoc s'acaba de definir), s'exclouen «els serveis accessoris a la venda d'un bé» i s'inclouen «els serveis en què s'aportin materials o béns, si la prestació del servei té caràcter principal». L'art. 251-1.2 CcoCat pretén només delimitar allò que és principal i el que és accessori; a aquests efectes, es remet a «la naturalesa de la prestació del servei sol·licitat per la persona consumidora» i al «preu dels materials o béns respecte al preu de la mà d'obra del servei». Al marge de la inconcreció i generalitat del primer d'ambdós criteris, el segon fa seu un paràmetre quantitatiu de delimitació entre serveis accessoris i serveis principals: per a això últim, cal que el valor de la mà d'obra excedeixi del valor dels materials o béns que eventualment s'utilitzin. Si la situació és la inversa, l'accessorietat desplaça el servei fora dels arts. 251-1 i ss CcoCat⁶⁸.
- En la lògica del CcoCat, l'art. 251-5 CcoCat s'acostaria, quant a la funció perseguida, a l'art. 242-2 CcoCat. L'argument és que una i altra disposició es rubriquen igual («Garanties»[art. 242-2 CcoCat]; «Garanties dels serveis» [art. 251-5 CcoCat]). Pel que fa al règim d'aquesta darrera «garantia», però, la disposició es remet a la legislació específica⁶⁹ i, en defecte, s'estableix un termini mínim de sis mesos a comptar des de que s'hagués realitzat el darrer acte o activitat deguts. No es concreta què inclou aquesta

⁶⁸ Sembla que aquesta és la finalitat de la norma per bé que, literalment, l'exclusió només afecta als serveis accessoris d'una venda, obviant la possibilitat que acompanyin a un altre tipus de contracte.

⁶⁹ Vegeu, per exemple, l'art. 16 del Decret 298/1993, de 8 d'octubre, de modificació del Decret 147/1987, de 31 de març, pel qual es regula l'activitat industrial i de prestació de serveis en els tallers de reparació de vehicles automòbils, dels seus equips i components.

garantia ni què pot sol·licitar o pretendre el consumidor en cas de servei no prestat correctament.

La lectura conjunta d'ambdues disposicions i dels art. 621-3 i 621-21 CCCat mena cap a un ventall d'escenaris possibles. El primer faria referència a la contractació d'un bé que s'hagi de produir o fabricar. Si la mà d'obra té un valor superior al dels materials, l'art. 251-1 CcoCat probablement avalaria la qualificació del negoci com a prestació de serveis de tal manera que el termini de garantia seria de sis mesos. Ja s'ha dit, però, que l'art. 621-3 CCCat defuig de variants que puguin fer ballar la qualificació del negoci⁷⁰. I caldria fer la mateixa observació pel cas de compravenda d'un bé quan se'n contracti també la instal·lació, essent així que aquesta tingui un cost superior al preu del bé. Tot i la principalitat del servei segons l'art. 251-1 CcoCat, la garantia serà de dos anys i no de sis mesos. La prevalença dels art. 620-3 i 620-21 CCCat es justificaria, en qualsevol cas, per la seva condició de normes posteriors a l'art. 251-1 CcoCat. Val a dir, a més, que el CcoCat deixa en l'aire, com a mínim, dues qüestions. La primera és la relativa a la garantia dels serveis accessoris (exclusos de la regulació, segons aquell precepte). La segona vol incidir en la garantia dels béns emprats en una prestació de serveis. Fins i tot quan la mà d'obra és el més valuós, la garantia dels béns no pot quedar encuberta o desplaçada per la garantia del servei, de només sis mesos. Un recordatori de la definició de l'art. 2.5 Dir. 2011/83 i de les conclusions que n'extreiem⁷¹, avala l'aplicació als béns del termini de garantia de dos anys d'ençà el lliurament.

70 Vegeu, mantenint una altra opinió, ALBIEZ DOHRMANN, K.J., «Cuestiones que plantea el contrato de obra en el ámbito del derecho de consumo español», a ALBIEZ DOHRMANN, K.J.; RODRIGUEZ MARIN, C. (dirs.), *Contrato de obra y protección de los consumidores*, Thomson Reuters Aranzadi, Cizur Menor, 2014, p. 246 i 247. L'autor contrasta l'art. 251-1.1 CcoCat amb l'art. 115.1 RDL 1/2007 (relatiu als béns pendents de fabricar o produir) i conclou que: «La obra mueble nueva no necesariamente tiene que ser considerada como venta cuando la obra tiene carácter principal o un significado muy específico para el comitente».

71 Vegeu *supra* apartat 2.1.

4.2. La conformitat del serveis al contracte: què ens aporta avui el Dret europeu? Dos models: serveis de viatge i serveis digitals

Les Directives 2015/2302 i 2019/770 prediquen la manca de conformitat dels serveis. Ambdós textos suggereixen algunes observacions creuades, que aquí només s'apunten.

La Dir. 2015/2302 arriba a definir el concepte mateix de «manca de conformitat». Ho fa a l'art. 3 (apartat 13), on s'identifica amb la manca d'execució o l'execució incorrecta dels serveis de viatge inclosos en un viatge combinat⁷². Basta per apreciar el supòsit que un dels serveis contractats («cualquiera» [art. 13.3]) no s'executi conforme al contracte (per tant, o que ni s'arribi a prestar o que es presti de forma incorrecta [art.3]). Aquesta definició no es veu després recolzada per cap llistat de paràmetres o criteris de conformitat. Tampoc té un correlatiu a la Dir. 2019/770 que, seguint el model de la Dir. 99/44 i la Dir. 2019/771, sí que n'explicita els «requisitos» (art. 7 i 8). Aquests darrers tres textos (Dirs. 99/44, 2019/770 i 2019/771) parteixen d'una noció d'execució que ultrapassa l'obligació de garantir la conformitat de la prestació: regeix, prèviament, l'obligació de lliurament que, amb el seu propi règim jurídic, troba aixopluc a l'art. 18 Dir. 2011/83, en el cas del contracte de compravenda i a l'art. 5.1, 11.1 i 13.1 Dir. 2019/770, pel que fa a l'obligació de subministrament del servei digital⁷³. En canvi, i pel que s'ha dit, en el context de la Dir. 2015/2302, el concepte legal de manca de conformitat abasta tot el ventall de possibles

72 A l'art. 161.1 (2on paràgraf) RDL 1/2007 (després de la reforma duta a terme pel RDL 23/2018, de 21 de desembre, de *transposición de directivas en materia de marcas, transporte ferroviario y viajes combinados*) ambdues categories s'equiparen, respectivament, a la d'incompliment i compliment defectuós.

73 L'obligació de lliurament (art. 18 Dir. 2011/83) i la de subministrament (art.5.1, 11.1 i 13.1 Dir. 2019/770) no acaben de coincidir del tot quant al seu règim jurídic. Coincideixen en el sentit d'imposar al professional l'obligació de lliurar o subministrar en el moment acordat o, a manca de pacte, de fer-ho «*sin dilación indebida*» (art. 18 Dir. 2011/83) o «*demora indebida*» (art. 5.1 Dir. 2019/770). Si el termini acordat era essencial, la manca de compliment permetrà al consumidor resoldre directament el contracte (art. 18 Dir. 2011/83 i 13.2, *b* Dir. 2019/770); si no ho era, la Dir. 2011/83 imposa al consumidor el deure de fixar al professional un termini addicional per al lliurament, mentre que a l'art.13.1 Dir. 2019/770 no s'hi preveu que el consumidor pugui imposar res: o bé s'acorda expressament un termini addicional, o bé el professional té novament l'oportunitat de complir «*sin demora indebida*» d'ençà que el consumidor exigeix la subsanació.

incidències que pugui arribar a presentar l'execució contractual, àdhuc la manca absoluta de prestació.

A la Dir. 2015/2302 la prestació deguda pel professional és forçosament complexa: la noció mateixa de viatge combinat mena cap a una pluralitat de serveis (com a mínim, dos [art.3.2]) que, a més, no seran executables en un únic acte de compliment. La idea de durada també apareix a la Dir. 2019/770 (art. 11.3 i 19; Atès 57è). De tot plegat se'n deriven algunes conseqüències.

- La pluralitat de prestacions compromeses és present també a la Dir. 2019/771: tant bon punt es contempla expressament el criteri de la quantitat com a paràmetre de conformitat (art. 6,a), es fa versemblant que només algun o alguns dels béns puguin no ser conformes. D'acord amb aquesta possibilitat, l'art. 16.2 Dir. 2019/771 legitima, sense més, la resolució parcial^{74 75}. I si en aquest cas no hi ha especialitat quant a la possibilitat de resoldre, tampoc n'hi hauria d'haver quant a la de reduir el preu (art. 12). A la Dir. 2019/770, la quantitat també és requisit de conformitat (art. 6,a); d'aquí que el supòsit anterior (que només algun o alguns dels serveis no siguin conformes) també és plantejable, però, a diferència de la Dir. 2019/771, no hi ha norma que contempli la resolució parcial. La qüestió és si, en aquest cas (i pressuposant que en relació al servei no conforme, no es tracta d'una manca de conformitat lleu⁷⁶), serà possible o no resoldre el contracte

74 Resolució parcial que pot afectar, no només al bé no conforme, sino també «*en relación con cualesquiera otros bienes que el consumidor hubiera adquirido junto con los bienes no conformes si no se puede razonablemente esperar que el consumidor acepte únicamente los bienes conformes*» (la referència a aquests «altres» béns quedava reduïda, a l'art. 13.2 PDVB, als que eren accessoris del bé no conforme).

75 En el context de la Dir. 99/44, la qüestió a plantejar és si, recaient el contracte sobre un conjunt de béns, la manca de conformitat que afecti, de manera rellevant, a només un d'ells, permetria igualment resoldre el contracte tot i que, a propòsit del conjunt, es pugui considerar que és una manca de conformitat de poca importància.

76 L'art. 14.6 Dir. 2019/770 supedita la resolució del contracte a que no es tracti d'una manca de conformitat lleu. El mateix feia l'art. 12.5 PDCSD al demanar que no es tractés d'una manca de conformitat «mínima». Aquest darrer text, però, es feia acompanyar de l'art. 1.11 bis PDCSD, que definia la manca de conformitat «leve» com la que «*no impide su funcionalidad, interoperabilidad y otras características principales de funcionamiento de los contenidos o servicios digitales, tales como su accesibilidad, continuidad y seguridad* (...)» (vegeu, destacant que, en el context de la PDCSD, per a resoldre no calia que la manca de conformitat arribés a impedir del tot aquelles característiques principals, CAMARA LAPUENTE, S., «El régimen de la falta de conformidad en el contrato de suministro de contenidos digitales según la propuesta de Directiva 9.12.2015», *Indret*,

només quant al servei afectat. A la Dir. 2015/2302, la manca de conformitat és predicable de qualsevol dels serveis contractats (art. 13.3: «*Si cualquiera de los servicios...*»). Reconegut aleshores el dret del consumidor a exigir-ne la conformitat, la disciplina distingeix segons la importància quantitativa i qualitativa de la manca de conformitat però només en relació al conjunt dels serveis contractats. El criteri qualitatiu és present a l'art. 13.6: quan la manca de conformitat «*afecte sustancialmente*» a l'execució del viatge combinat, la manca de subsanació del professional permetrà al consumidor resoldre el contracte⁷⁷. El criteri quantitatiu és a l'art. 13.5, previst pel cas que «*una proporción significativa de los servicios de viaje no pueda prestarse*». Sembla que en la lògica de la Directiva, tot i tractar-se d'una prestació infungible, es permet al professional imposar, a mode de substitució, una prestació semblant, que pot arribar a ser de pitjor qualitat que la compromesa, sempre que s'acompanyi d'una rebaixa de preu^{78 79}.

3/2016, p. 62). La definició de manca de conformitat lleu no ha arribat al text definitiu; tampoc ho ha fet la regla continguda a l'art. 12.2 PDCSD que, pel cas de manca de conformitat mínima, només legitimava la suspensió de l'obligació de pagament d'una «*parte razonable de la cuantía pendiente*». Ara bé, a la Dir. 2019/770 la manca de conformitat lleu només impedeix la resolució si el consumidor s'havia compromès a satisfer un preu; si la contraprestació han estat dades personals es podrà resoldre (vegeu, justificant-ho, Atès 67è)

- 77 La facultat de subsanació és, en qualsevol cas, preferent a qualsevol altre remei (art. 13.3, 4 i 6); li és instrumental el deure, imposat al consumidor, d'informar a l'organitzador «*sin demora indebida*» de qualsevol manca de conformitat (art. 13.2), indicant-li, a més, un termini raonable per a corregir-la (art. 13.4). De forma molt semblant i d'acord amb l'art. 14.3 Dir. 2019/770, l'empresari haurà de corregir la manca de conformitat en un termini raonable d'ençà que hagi estat informat pel consumidor.
- 78 El precepte no aclareix què succeeix si els serveis que no es poden prestar no representen una proporció significativa del total. Cal entendre que la solució ha de ser la mateixa perquè no s'entendria que si aquella proporció és significativa, s'hi valguin fórmules alternatives oponible al consumidor i que si, en canvi, aquella proporció és menor, aquesta opció no hi sigui i el consumidor pugui arribar a resoldre per aquesta causa. Això últim podria succeir si la inexecució de serveis que no representen quantitativament una part rellevant del total dels serveis contractats, sí que afecta substancialment al viatge combinat.
- 79 La Dir. 2015/2302 preveu, en dos supòsits distints, que la subsanació l'assumeixi el mateix consumidor, que podrà després reclamar a l'organitzador el reemborsament de les despeses generades; ambdós casos es preveuen a l'art. 13.4: per una banda, si l'organitzador no ha corregit la manca de conformitat en un termini raonable; per altra, si s'ha negat directament a fer-ho o si la subsanació ha de ser immediata. Aquesta legitimació per a subsanar no és inèdita; de fet, s'ha admès jurisprudencialment a l'empara de l'art. 119 RDL 1/2007. Així, si sol·licitada la reparació o la subsanació el

- Que el contracte sigui de durada, incideix en dos àmbits: el dels remeis, possibilitant-ne l'acumulació i el dels terminis. El pressupòsit de tot plegat, plenament lògic, és que els serveis han de ser conformes durant tot el dit període (art. 11.3 Dir. 2019/770). Pel que fa al primer aspecte, una prestació no conforme que es perllonga en el temps, pot succeir que no tingui força resolutòria fins a un determinat moment; quan s'hi arriba, hom podrà sol·licitar la resolució i, quant al temps durant el que la prestació no ha estat suficientment disconforme com per a resoldre, la rebaixa del preu. És l'esquema al que obeeixen, per exemple, l'art. 13.6 i, més decididament, l'art. 14.1 Dir. 2015/2302. També l'art. 14.5 (2on par.) Dir. 2019/770⁸⁰. Pel que fa al termini de garantia, aquest darrer text contempla, a l'art. 11, dues situacions distintes en funció de si s'ha previst un únic acte de subministrament o un seguit de «*actos individuales de suministro*» o si, contràriament, s'ha pactat un «*suministro continuo durante un período*». En aquest darrer cas, l'art. 11.3 Dir. 2019/770 responsabilitza al venedor de tota manca de conformitat «*que se produzca o se manifieste dentro del período durante el cual deben suministrarse los contenidos o servicios digitales*». Al primer, el termini de garantia és, com a mínim, de dos anys a comptar des del moment del subministrament; la raresa d'aquest darrer supòsit obeeix a que només s'imposa aquest termini de garantia mínim si és que la legislació interna opta per limitar en el temps aquesta responsabilitat (vegeu també Atès 56è).

venedor no les executa, el consumidor pot optar per la reducció del preu o per la resolució o, si ho prefereix, per reiterar la primera opció i, davant la negativa del venedor, pot encarregar aquella subsanació a un tercer, reclamant després al venedor el cost que tot plegat li hagi generat. Es tracta, en el fons, d'un subsanació per equivalent (vegeu SAP Àvila, de 18 de juliol de 2007 [AC 2007\2087]; SAP Múrcia, de 26 de juliol de 2008 [JUR 2008\79564]; SAP Madrid, de 31 de maig de 2011 [JUR 2011\292468]).

80 La durada, doncs, permet compatibilitzar remeis no acumulables en cas de contractes de tracte únic (així, la reducció del preu i la resolució). Es tracti o no d'un contracte de durada, els distints remeis són compatibles amb la indemnització de danys i perjudicis. Pel que fa a la suspensió de les obligacions pròpies, la seva compatibilitat només pot predicar-se respecte dels remeis obligacionals (reparació i subsanació).

est

ord

es

es

est

ord

es

es

